

UNIVERZA NA PRIMORSKEM
FAKULTETA ZA MANAGEMENT KOPER

Zaključna projektna naloga

ANALIZA LETNIH RAČUNOVODSKIH
IZKAZOV GOSPODARSKE DRUŽBE

Larisa Kocjančič

Koper, 2008

Mentor: izr. prof. dr. Franko Milost

POVZETEK

Namen zaključne projektne naloge je analizirati poslovanje družbe Actual I.T., informacijske tehnologije, d. o. o. iz Kopa v letih 2006 in 2007. Prikaz čim bolj stvarne slike poslovanja družbe omogoča boljšo razvojno politiko, saj lahko na podlagi analize preteklega leta poslovanja, družba lažje odloča o prihodnjih ukrepih. V letu 2006 je družba sprejela zelo zahteven strateški poslovni načrt, zato sem želela z analizo bilance stanja in poslovnega izida prikazati ali deluje v skladu z le-tem in ali dosega pričakovane rezultate.

Ključne besede: bilanca stanja, sredstva, obveznosti do virov sredstev, izkaz poslovnega izida, prihodki, koeficient donosnosti kapitala.

SUMMARY

The purpose of the degree thesis in question is to analyze the functioning and operations of the company Actual I.T., information technology, ltd., from Koper in the years of 2006 and 2007. A more real account and a more objective approach of the company's operations enable to provide a better policy of development since the company can thus take better decisions about future measures, based on the analyses of the last year's operations. In the year of 2006 the company adopted a quite exacting strategic business plan. As a result, I have decided to apply the analysis of its actual financial statement and its business outcome in order to show whether it works according to the latter and if it reaches the goals beforehand set.

Keywords: financial statement, means, obligation to the sources of funds, statement of the business outcome, earned income, coefficient of the capital lucrativeness.

UDK: 657(043.2)

VSEBINA

1	Uvod	1
2	Pojem in namen računovodskih izkazov	3
2.1	Pojem in namen računovodskih izkazov	3
2.2	Uporabniki računovodskih izkazov	3
3	Predstavitev družbe Actual I.T.	5
3.1	Predstavitev družbe	5
3.2	Lastniška struktura	6
3.3	Vrednote, poslanstvo, vizija in cilji	6
3.3.1	Vrednote podjetja	7
3.3.2	Poslanstvo podjetja	7
3.3.3	Vizija podjetja	7
3.3.4	Cilji podjetja	8
4	Analiza izkaza poslovnega izida	9
4.1	Analiza prihodkov	9
4.2	Analiza odhodkov	11
4.3	Analiza poslovnega izida	12
4.4	Analiza uspešnosti poslovanja	12
4.4.1	Analiza produktivnosti	13
4.4.2	Analiza gospodarnosti (ekonomičnosti)	13
4.4.3	Analiza donosnosti (rentabilnosti)	14
5	Analiza bilance stanja	17
5.1	Analiza sredstev	17
5.2	Analiza stalnih sredstev	18
5.2.1	Neopredmetena dolgoročna sredstva	19
5.2.2	Opredmetena osnovna sredstva	21
5.2.3	Odpisanost osnovnih sredstev	22
5.2.4	Dolgoročne finančne naložbe	23
5.3	Analiza gibljivih sredstev	24
5.3.1	Analiza zalog	25
5.3.2	Analiza poslovnih terjatev	25
5.3.3	Analiza denarnih sredstev	27
5.4	Analiza aktivnih časovnih razmejitev	28
5.5	Kazalniki obračanja obratnih sredstev	28
5.6	Analiza obveznosti do virov sredstev	29
5.6.1	Analiza kapitala	30
5.6.2	Analiza dolgoročnih obveznosti	31
5.6.3	Analiza dolgoročnih rezervacij	31

5.6.4	Analiza kratkoročnih obveznosti	32
5.6.5	Analiza pasivnih časovnih razmejitev	33
6	Analiza poslovanja podjetja z računovodskimi kazalniki.....	35
6.1	Temeljni kazalniki stanja financiranja.....	35
6.2	Temeljni kazalniki stanja investiranja	38
6.3	Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja	39
6.3.1	Kazalniki finančnega kritja sredstev	40
6.3.2	Kazalniki finančnega kritja obveznosti do virov sredstev	40
7	Sklep.....	43
	Literatura	45
	Viri	46

SLIKE

Slika 3.1 Organigram skupine Actual I.T.....	5
Slika 3.2 Spremenjena lastniška struktura.....	6

TABELE

Tabela 4.1 Obseg (v EUR) in strukturo (v %) prihodkov v letih 2007 in 2006.....	10
Tabela 4.2 Obseg (v EUR) in struktura (v %) odhodkov v letih 2007 in 2006	11
Tabela 4.3 Poslovni izid družbe Actual I.T. d. o. o. za leto 2007 in 2006	12
Tabela 4.4 Izračun storitev dela družbe v letih 2007 in 2006	13
Tabela 4.5 Izračun kazalcev gospodarnosti družbe v letih 2007 in 2006.....	13
Tabela 4.6 Izračun čiste donosnosti kapitala in celotne dobičkonosnosti v letih 2007 in 2006	15
Tabela 5.1 Obseg in struktura (v %) sredstev družbe v letih 2007 in 2006.....	18
Tabela 5.2 Obseg in struktura (v %) stalnih sredstev družbe v letih 2007 in 2006	18
Tabela 5.3 Obseg in struktura (v %) neopredmetenih dolgoročnih sredstev izkazane po knjigovodski vrednosti na dan 31. december v letih 2007 in 2006	19
Tabela 5.4 Gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev v letu 2007	20
Tabela 5.5 Gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev v letu 2006	21
Tabela 5.6 Obseg in struktura (v %) opredmetenih osnovnih sredstev po sedanji vrednosti na dan 31. december v letih 2007 in 2006	21
Tabela 5.7 Stopnja odpisanosti opredmetenih osnovnih sredstev družbe v letih 2007 in 2006	23
Tabela 5.8 Struktura in obseg (v %) dolgoročnih finančnih naložb v letih 2007 in 2006	23
Tabela 5.9 Struktura lastništva (v %) in vrednost naložbe nakupa odvisnega podjetja	24
Tabela 5.10 Obseg in struktura (v %) gibljivih sredstev družbe v letih 2007 in 2006	24
Tabela 5.11 Obseg in struktura (v %) poslovnih terjatev družbe v letih 2007 in 2006	26
Tabela 5.12 Obseg kratkoročnih terjatev povezanih podjetij na dan 31. 12. 2007	26

Tabela 5.13 Obseg in struktura (v %) denarja in denarnih ustreznikov družbe na dan 31. december v letih 2007 in 2006.....	27
Tabela 5.14 Temeljni kazalniki obračanja v družbi za leto 2007 in 2006.....	28
Tabela 5.15 Obseg in struktura (v %) obveznosti do virov sredstev v letih 2007 in 2006	29
Tabela 5.16 Obseg in struktura (v %) kapitala v letih 2007 in 2006	30
Tabela 5.17 Obseg in struktura (v %) dolgoročnih obveznosti v letih 2007 in 2006 ...	31
Tabela 5.18 Struktura dolgoročnih rezervacij v letih 2007 in 2006	31
Tabela 5.19 Obseg in struktura (v %) kratkoročnih obveznosti v letih 2007 in 2006 ..	32
Tabela 6.1 Kazalnik deleža kapitala v financiranju v letih 2007 in 2006	36
Tabela 6.2 Stopnjo dolžniškosti financiranja v letih 2007 in 2006	36
Tabela 6.3 Stopnja kratkoročnosti financiranja (v %) v letih 2007 in 2006	37
Tabela 6.4 Kazalnik stopnje osnovnosti kapitala (v %) v letih 2007 in 2006	37
Tabela 6.5 Kazalnik deleža stalnih sredstev v sredstvih (v %) v letih 2007 in 2006....	38
Tabela 6.6 Kazalnik obratnosti investiranja (v %) v letih 2007 in 2006	38
Tabela 6.7 Kazalnik stopnje finančnosti investiranja (v %) v letih 2007 in 2006	39
Tabela 6.8 Kazalnik dolgoročnosti investiranja (v %) v letih 2007 in 2006	39
Tabela 6.9 Kapitalska pokritost stalnih sredstev v letih 2007 in 2006.....	40
Tabela 6.10 Kapitalsko pokritost stalnih sredstev in zalog v letih 2007 in 2006	40
Tabela 6.11 Hitri koeficient v letih 2007 in 2006	41
Tabela 6.12 Pospešeni koeficient v letih 2007 in 2006	41
Tabela 6.13 Razmerje med terjatvami in obveznostmi v letih 2007 in 2006	41

KRAJŠAVE

d. o. o.	družba z omejeno odgovornostjo
MRS	mednarodni računovodski standardi
MSRP	mednarodni standardi računovodskega poročanja
SRS	slovenski računovodski standardi
EUR	evro
IT	informacijske tehnologije
d. d.	delniška družba
OS	osnovna sredstva

1 UVOD

V podjetjih in gospodarskih družbah se stalno sprašujejo, kaj bi se dalo izboljšati v poslovanju, in tudi, kako to storiti, saj konkurenca neposredno odpira taka vprašanja. Iskanje odgovorov je predmet znanstvene discipline, ki ji tradicionalno pravimo analiza poslovanja (Pučko 2004, 7).

Z analizo poslovanja spoznavamo kvaliteto poslovanja analizirane družbe in tako skušamo oceniti njeno uspešnost. Prva faza analize se začne z analitičnim obdelovanjem podatkov, ki so seveda glavno izhodišče analiziranja. Z metodo razčlenjevanja, primerjanja, izločevanja, osamljanja in strnjevanja se pridobivajo novi podatki, kot so izračuni razlik, srednjih vrednosti, strukturnih odstotkov, indeksov... Analize ne morejo biti podane zgolj s številkami. Vedno mora biti podana obrazložitev v besedah, saj bonitete proučevanih procesov, stanj in predlogov ni mogoče pojasniti samo številčno ali z grafikoni (Turk in Melavc 1994, 35–39).

Namen zaključne projektne naloge je predstaviti temeljne računovodske kategorije, ki jih računovodstvo spremlja in proučuje, predstaviti vsebino računovodskih izkazov, s katerimi je mogoče proučiti finančni položaj družbe in s tem njeno likvidnost, gospodarnost in donosnost poslovanja, oziroma oceniti njeno boniteto. Analiza finančnega položaja družbe je v današnjem času, ko je precej gospodarskih družb nelikvidnih, lahko odločilnega pomena, saj si z njo pomagamo ustvariti mnenje o strukturi in razmerju med sredstvi in obveznostmi do virov sredstev. Iz računovodskih izkazov in podatkov lahko izluščimo veliko koristnih informacij, ki pomagajo pri poslovnih odločitvah.

Predmet zaključne projektne naloge je analiza računovodskih izkazov in poslovanja družbe Actual I.T., informacijske tehnologije, d. o. o. v letu 2006 v primerjavi z letom 2007. Torej je namen le-te na podlagi podatkov za ti dve leti s pomočjo strokovne literature analizirati uspešnost poslovanja družbe. Podatke za analizo sem zajela iz računovodskih izkazov, torej iz bilance stanja in izkaza poslovnega izida. Vsi podatki prikazani v zaključni projektni nalogi, so izraženi v valuti EUR in so podani v realnih vrednostih.

Uporabljena metoda temelji na študiji literature s področja podrobne vsebine računovodskih izkazov in analiz poslovanja podjetij. Pri samem računovodskem analiziranju sem uporabila tudi pristop pojasnjevanja razmerij med primerljivimi pojavi.

Struktura zaključne projektne naloge temelji na sedmih vsebinsko povezanih poglavjih. Uvodnemu delu sledi teoretični del, v katerem so opisani pomen in namen računovodskih izkazov. Sledi predstavitev podjetja, njena lastniška struktura ter vrednote, poslanstvo, vizija in cilji. V četrtem in petem poglavju sta analizirana dva najpomembnejša računovodska izkaza, to je sestava in analiza izkaza poslovnega izida ter bilance stanja družbe, za leto 2007 v primerjavi z letom 2006. Sledi analiza

Uvod

poslovanja družbe z računovodskimi kazalniki. Zaključno projektno nalogo zaključujem s sklepnim delom, kjer sem zajela pomembnejše ugotovitve iz analize poslovanja.

2 POJEM IN NAMEN RAČUNOVODSKIH IZKAZOV

2.1 Pojem in namen računovodskih izkazov

Izdelovanje poslovnih izkazov ima že več stoletij svoje mesto v poslovnem življenju. Od trgovcev, industrialcev, izvajalcev storitev in drugih podjetnikov se pričakuje urejeno, pošteno in napredno poslovanje in pri tem so računovodski izkazi najboljši pripomoček za izkazovanje premoženjskega in finančnega položaja ter poslovne in finančne uspešnosti vsake poslovne osebe. Z izdelovanjem računovodskih izkazov se začne vsako poslovno življenje, saj je ustanovitvena bilanca prvi resen korak, ko se odločimo za vrsto in obseg sredstev ter obveznosti do virov sredstev, s katerimi se bo začela poslovna dejavnost.

Računovodski izkazi so torej temeljna spričevala o premoženjsko-finančnem položaju ter o poslovni in finančni uspešnosti poslovne osebe. So rezultat preudarnih odločitev, ki izhajajo iz ciljev in strategij poslovne osebe, zato mora vsakdo, ki skrbi za njen obstoj in razvoj, poznati tudi vrste in smisel izdelovanja računovodskih izkazov. Na ta način se lahko s pomočjo predpostavk, načel in drugih strokovnih pravil ter sprejetih usmeritev izbere najboljše rešitve pri prikazovanju gospodarskega položaja in uspeha poslovne osebe v normalnih in kriznih razmerjih (Koletnik in Koželj 2005, 3–21).

Namen računovodskih izkazov je dajati informacije o finančnem položaju, uspešnosti in spremembah finančnega položaja organizacije, ki so koristne širokemu krogu uporabnikov pri njihovem odločanju.

2.2 Uporabniki računovodskih izkazov

Uporabniki računovodske izkaze uporabljajo, da bi zadovoljili svoje potrebe po informacijah, vendar pa so interesi uporabnikov računovodskih izkazov različni in včasih celo nasprotujoči si, zato želijo uporabniki vplivati na sestavljanje le-teh.

Med uporabnike računovodskih izkazov se štejejo (Turk et al. 2001, 704–705):

- *lastniki kapitala in sedanji ali možni vlagatelji*, ki jih zanima zlasti velikost in ustaljenost nadomestila na podlagi njihovega kapitala v obliki deležev iz čistega dobička, dividend, politike delitve čistega dobička, dolgoročna donosnost organizacije in kakovost njenega ravnateljstva,
- *dobavitelji in drugi dajalci blagovnih kreditov*, ki jih zanimajo informacije, ki jim omogočajo ugotoviti ali bodo svoje zneske lahko izterjali, ko bodo zapadli v plačilo. Dajalci blagovnih kreditov se običajno zanimajo za posamezno podjetje krajše obdobje kot posojilodajalci, razen če so odvisni od nadaljnjega obstoja podjetja, ki je njihov glavni kupec,

- *stalni kupci*, ki jih zanimajo zlasti dolgoročna donosnost organizacije in s tem tudi možnost ohranjanja ustaljenega poslovanja ter finančni položaj in kakovost njenega ravnateljstva,
- *tekmeci organizacije*, za katere je njeno računovodsko informiranje zanimivo iz dveh popolnoma nasprotujočih si razlogov, in sicer, da bi ugotovili, kolikšna je možnost, da kupijo organizacijo ali pa možnost, da organizacija kupi njih. V zvezi s tem jih zanimajo predvsem donosnost, finančni položaj in kakovost ravnateljstva organizacije,
- *vlada in upravni organi*, ki želijo biti seznanjeni zlasti z razmeščenostjo različnih dejavnikov, posebej zaposlenih v organizaciji ter z uživanjem posebnih pravic zaradi monopolnega položaja ali naravne rente, kar je povezano z uvajanjem dajatev,
- *javnost*, predvsem v kraju, kjer podjetje deluje, ki želi vedeti ali ogroža človekovo okolje in če ga, kako ukrepati, da se ogrožanje prepreči ali omeji, ter kakšne so ekonomske in finančne možnosti podjetja za pomoč pri reševanju krajevnih problemov in v zvezi z zaposlovanjem.

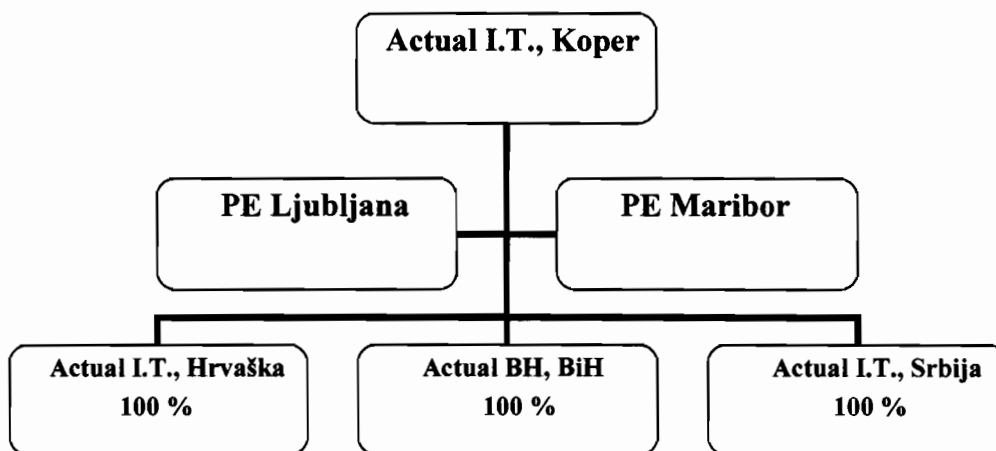
3 PREDSTAVITEV DRUŽBE ACTUAL I.T.

3.1 Predstavitev družbe

Družba Actual I.T. informacijske tehnologije (v nadaljevanju Actual I.T.) je družba z neomejeno odgovornostjo, ki je bila ustanovljena leta 1994 z namenom, da bi posameznikom in podjetjem ponudila celostne informacijske rešitve. Med prvimi v državi smo začeli uvajati storitve SAP, v Sloveniji in širši regiji pa smo danes vodilno podjetje na področju zunanjega izvajanja IT storitev. Strankam zagotavljamo celovito paleto rešitev za IT podporo poslovnih procesov. Naš cilj je stranki ponuditi rešitev, ki zadovoljuje njene potrebe. To najoptimalnije dosežemo z zunanjim izvajanjem informacijskih storitev (outsourcing IT).

Družba Actual I.T. ima tri hčerinske družbe s katerimi poslujemo na trgih Hrvaške, Bosne in Hercegovine ter Srbije. Vse tri so v popolni lasti matičnega podjetja. Zaradi čim hitrejšega odziva na zahteve strank pa imamo tudi po eno poslovno enoto v Ljubljani in Mariboru. S hčerinskimi podjetji je družba povezana v skupino Actual.

Slika 3.1 Organigram skupine Actual I.T.

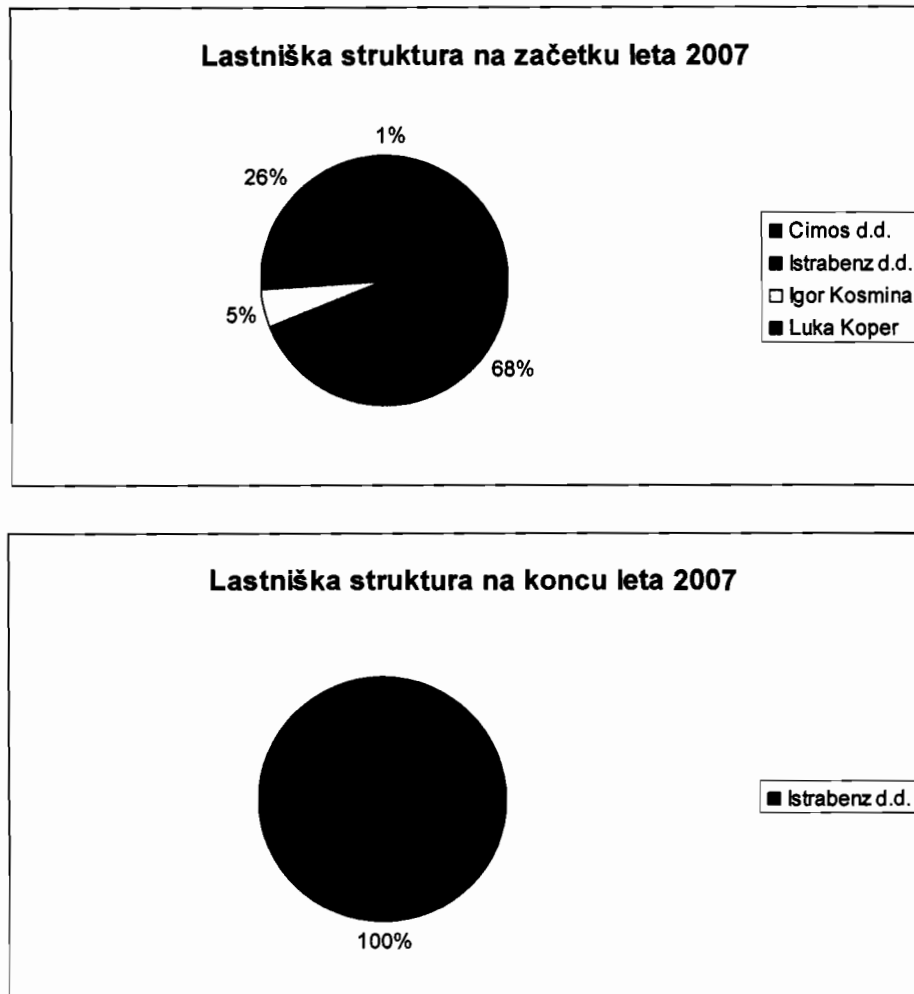

Vir: Actual I.T. 2008

3.2 Lastniška struktura

Do spremembe lastniške strukture je prišlo znotraj leta 2007, saj je Luka Koper, d. d., prodala 26 % delež, Igor Kosmina 5 % delež ter Cimos d. d. 1 % delež, tako, da je sedaj družba v popolni lasti podjetja Istrabenz, d. d.

Slika 3.2 Spremenjena lastniška struktura

Vir: Actual I.T. 2008

3.3 Vrednote, poslanstvo, vizija in cilji

Leta 2006 je bil sprejet strateški poslovni načrt za dobo petih let (od 2007 do 2011). V tem sklopu smo dodelali, izpopolnili vizijo ter jasno začrtali vrednote, katere zasledujemo pri svojem poslovanju. (Actual I.T., 2006).

3.3.1 Vrednote podjetja

Odličnost

Za Actual I.T. je samo poslovna odličnost dovolj dobra. Ta zahteva učinkovitost, kakovost, strokovnost, osredotočenost na dogovorjene cilje in preseganje pričakovanj s strani vseh sodelavcev podjetja.

Proaktivnost

Samoiniciativnost v okviru pristojnosti, odzivnost na izzive v okolju in pobude za izboljšave so merila naše uspešnosti.

Pripadnost

Pripadnost skupnim ciljem podjetja. To zahteva usklajenost našega delovanja in odprtega soočenja mnenj.

Spoštovanje

Spoštovanje različnosti in sprejetih dogovorov. To zahteva našo vztrajnost za doseganje dogovorjenih ciljev.

Odgovornost

Izpolnjujemo dane obljube. To pomeni odločnost pri izpolnjevanju dogovorjenega.

3.3.2 Poslanstvo podjetja

Poslanstvo družbe se glasi (Actual I.T. 2008):

»Izzive spreminjamo v rešitve. Actual I.T. je evroregijski IT rešitveni center. S strokovnim in učinkovitim delom ter prijaznostjo presegamo pričakovanja naših strank, pri tem pa izzive spreminjamo v rešitve.«

3.3.3 Vizija podjetja

Postali bomo vrhunski regijski IT rešitveni center, ki trži informacijske rešitve in spletne storitve, prilagojene kupcu, na trgih EU in JV Evrope. V prihodnjih petih letih bomo petkratno povečali prihodke na več kot 50 milijonov evrov (Actual I.T. 2008).

3.3.4 Cilji podjetja

Skladno s sprejetim strateškim načrtom smo si zadali ambiciozne cilje:

- povečanje zadovoljstva kupcev,
- povečanje notranje učinkovitosti,
- rast družbe,
- povečati lojalnost kupcev,
- povečanje prihodkov,
- razširitev service desk-a,
- ojačitev podporne skupine,
- povečati število strank na segmentu srednjih in malih podjetij,
- vpeljava vodenja kakovosti v skladu z mednarodnim standardom ISO 9001:2000,
- redno izobraževanje,
- izgradnja podobe in prepoznavnosti družbe,
- razširiti produktni portfelj (Hits, si.hramba, ERP storitev za srednja in mala podjetja...).

4 ANALIZA IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

Vsak ekonomski subjekt pri svojem delovanju teži k čim uspešnejšemu poslovanju. O uspehu poslovanja lahko govorimo takrat, kadar dosežemo postavljeni cilj (Mramor 1993,17).

V podjetju predstavlja dobiček temeljni cilj gospodarjenja. Izkazan je v poslovnem izidu podjetja v določenem obdobju in predstavlja uspeh podjetja.

Temeljni poslovni izid je razlika med prihodki in odhodki. Če je ta pozitiven govorimo o dobičku, če je negativen pa o izgubi. Prihodke določenega poslovnega sistema ugotavljamo v povezavi s sredstvi in obveznostmi zanje, saj nastajajo kot posledica povečevanja sredstev ali zmanjševanja obveznosti do virov sredstev. Podobno je z odhodki. Njihovo nastajanje je posledica zmanjševanja sredstev ali povečevanja obveznosti so virov sredstev (Turk in Melavc 2001, 466).

Ugotavljanje uspeha ima pomembno vlogo, saj kaže, kako podjetje posluje ter omogoča popravljanje posledic in preprečevanje vzrokov, ki bi vodili v neuspešnost (Pučko in Rozman 1995, 216).

Bilanca oziroma izkaz poslovnega izida je namenjen najvišjim organom odločanja v poslovnem sistemu. Potrebujemo pa ga tudi zunanji uporabniki podatkov in širši državni informacijski sistemi, ki morda nadaljujejo z urejevanjem in obdelovanjem podatkov, ki jih tak izkaz vsebuje. Služi pa kot informacijska podlaga za potrebna spoznanja o uresničevanju gospodarskega smotra določenega poslovnega sistema tistim zunanjim uporabnikom informacij, ki imajo pravico in potrebo po takih spoznanjih o določenem poslovnem sistemu in na njih gradijo svoje poslovne odločitve (Melavc in Milost 2003, 146–156).

4.1 Analiza prihodkov

S prihodki razumemo celotno vrednost, ki jo podjetje ustvari s svojim poslovanjem v določenem obdobju. Opredeljeni so s prodajno vrednostjo prodanih količin, zajemajo pa tudi nekatere izredne postavke, ki prav tako pripomorejo k povečanju poslovnega izida (Turk in Melavc 1994, 71).

Prihodke podrobneje opredeljuje MRS 18, kateri pravi, da so le-ti kosmati pritoki gospodarskih koristi v obdobju, ki nastajajo med rednim delovanjem podjetja, če povzročajo povečanje kapitala, razen povečanj iz novih vplačil prinašalcev kapitala.

Prihodki iz prodaje proizvodov. Le-ti se pripoznajo po pošteni vrednosti prejetega poplačila ali terjatve iz naslova, in sicer zmanjšani za vračila in popuste, rabate za nadaljnjo prodajo in količinske popuste. Prihodki se izkažejo, ko je kupec prevzel vse pomembne oblike tveganja in koristi, povezanih z lastništvom sredstva, ko obstaja gotovost glede poplačljivosti nadomestila in z njim povezanih stroškov ali možnosti

vračila proizvodov in ko skupina preneha z nadaljnjim odločanjem o prodanih proizvodih. Prenos tveganj in koristi je odvisen od posameznih določil kupoprodajne pogodbe. Pri prodaji blaga se prenos praviloma izvede potem, ko je blago prispelo v kupčevo skladišče, vendar pa pri nekaterih mednarodnih pošiljkah do prenosa pride ob naložitvi blaga na transportno sredstvo.

Prihodki iz opravljenih storitev se v izkazu poslovnega izida pripoznajo glede na stopnjo dokončanosti posla na datum poročanja. Stopnja dokončanosti se oceni s pregledom opravljenega dela.

Finančni prihodki obsegajo prihodke od obresti od naložb, prihodke od odsvojitve za prodajo razpoložljivih finančnih sredstev, spremembe poštene vrednosti finančnih sredstev po pošteni vrednosti skozi poslovni izid, pozitivne tečajne razlike in dobički od inštrumentov za varovanje pred tveganjem, ki se pripoznajo v izkazu poslovnega izida. Prihodki iz obresti se pripoznajo ob njihovem nastanku z uporabo metode učinkovite obrestne mere.

Tabela 4.1 Obseg (v EUR) in struktura (v %) prihodkov v letih 2007 in 2006

Postavke	2007		2006		Indeks 07/06
	Vrednost	Delež (v %)	Vrednost	Delež (v %)	
Prihodki od prodaje storitev	12.345.133	81,85	10.109.248	76,16	122
Prihodki od prodaje proizvodov	36.086	0,24	0	0,00	0
Prihodki od prodaje blaga in materiala	2.254.769	14,95	2.699.662	20,34	84
Sprememba vrednosti zalog	322.168	2,14	375.335	2,83	86
Drugi poslovni prihodki	65.840	0,44	42.325	0,32	156
Prihodki iz poslovanja	15.023.996	99,61	13.226.570	99,65	114
Prihodki iz obresti, tečajnih razlik in drugi finančni prihodki	59.000	0,39	47.029	0,35	125
Finančni prihodki	59.000	0,39	47.029	0,35	125
Prihodki skupaj	15.082.996	100	13.273.599	100	114

Vir: Actual I.T. 2008

Iz tabele 4.1 je razvidno, da je družba v letu 2007 poslovala dobro, saj smo ustvarili 14,6 mio EUR prihodkov od prodaje, kar je 14,26 % več kot v letu 2006. Skoraj vsi prihodki izvirajo iz prodaje storitev in sicer 89,68 % na domačem trgu in 10,32 % na tujem trgu.

Vzrok za povečanje prihodkov od prodaje lahko pripišemo sodelovanju z novo strateško stranko Droga Kolinska d. d., večjemu številu izvedenih projektov ter povečanju poslovanja s segmentom malih in srednjih strank.

Drugi poslovni prihodki odražajo spremembo pristopa k izračunu rezervacij za pokojnine in odpravnine ter posledično znižanje preteklih rezervacij, sprememba vrednosti zalog, ker se je z mesecem julijem 2007 končala investicija in prodaja OS.

Finančni prihodki pa odražajo tri vsebinske postavke in sicer finančne dobropise naših dobaviteljev, obresti iz naslova danih kreditov hčerinskim družbam ter prejete obresti iz naslova depozitov.

4.2 Analiza odhodkov

Odhodki predstavljajo nasprotje prihodkom, skupaj z njimi pa ustvarjajo poslovni izid v obračunskem obdobju. Odhodki se nanašajo na prodane količine, s katerimi so pridobljeni prihodki. Navezujejo pa se tudi na nekatere postavke zunaj stroškov in nabavnih vrednosti, ki prav tako zmanjšujejo poslovni izid. Večino odhodkov lahko pojasnimo s stroški, ki se nanašajo na prodane količine, vendar ne vseh, zato odhodkov ne smemo enačiti s stroški (Turk in Melavc 1994, 61).

Tabela 4.2 Obseg (v EUR) in struktura (v %) odhodkov v letih 2007 in 2006

Postavke	2007		2006		Indeks 07/06
	Vrednost	Delež (v %)	Vrednost	Delež (v %)	
Stroški blaga, material in storitev	7.442.865	49,05	7.201.028	54,91	103
Stroški dela	4.996.435	32,92	4.025.971	30,70	124
Amortizacija	2.315.484	15,26	1.525.123	11,63	152
Odpisi vrednosti	0	0,00	28.340	0,22	0
Drugi poslovni odhodki	36.528	0,24	72.841	0,56	50
Odhodki iz poslovanja	14.791.312	97,47	12.853.303	98,01	115
Odhodki za obresti, tečajne razlike in drugi finančni odhodki	384.210	2,53	260.535	1,99	147
Finančni odhodki	384.210	2,53	260.535	1,99	147
Odhodki skupaj	15.175.522	100,00	13.113.838	100,00	116

Vir: Actual I.T. 2008

V strukturi stroškov za leto 2007 predstavljajo stroški storitev kar 49,05 % vseh stroškov, kar je 3,25 % več kot leta 2006. Posledica povečanih odhodov so izvedeni strateški projekti, pri katerih so sodelovali zunanji strokovnjaki.

Skladno, iz leta 2006, s sprejetim strateškim poslovnim načrtom se je nadaljevalo zaposlovanje, saj smo leta 2007 zaposlili kar 20 ljudi, kar je tudi posledica pri povečanju stroškov dela za 24,11 % kot leto prej.

Povečanje amortizacije odraža začetek amortiziranja investicije.

Finančni odhodki se v večjem delu nanašajo na obresti dolgoročnih in kratkoročnih kreditov. Postavka je v primerjavi z letom 2006 višja zaradi povečevanja zadolženosti v prvi polovici leta.

4.3 Analiza poslovnega izida

Temeljne vrste poslovnega izida so dobiček, ki je pozitivna razlika med vsemi prihodki in vsemi odhodki, čisti dobiček, ki je zmanjšan za davke iz dobička in izguba, ki je negativna razlika med vsemi prihodki in vsemi odhodki (Milost 1996, 48).

Tabela 4.3 Poslovni izid družbe Actual I.T. d. o. o. za leto 2007 in 2006

Zneski v EUR	2007	2006
Prihodki iz poslovanja	15.023.996	13.226.570
Odhodki iz poslovanja	14.791.312	12.853.303
Dobiček/izguba iz poslovanja	232.684	373.267
Finančni prihodki	59.000	47.029
Finančni odhodki	384.210	260.535
Dobiček/Izguba iz financiranja	-325.210	-213.506
Celotni dobiček/izguba	-92.526	159.761
Davek iz dobička	15.322	-2.874
Čisti dobiček/izguba	-107.848	162.635

Kljub povečanju prihodkov so v letu 2007 prevladovali odhodki, kar pomeni, da smo poslovali z izgubo. Le-ta je bila planirana, saj je v skladu z načrtanimi večjimi vlaganji v interni razvoj družbe, kot so konsolidacija in usposabljanje managementa, pridobitev certifikata ISO 9001 ter standardna varovanja informacij.

Kako uspešno je bilo poslovanje družbe, pa ugotavljamo v nadaljevanju. Šele primerjava cilja z zanj potrebnimi sredstvi nam pokaže pravo sliko o uspešnosti poslovanja podjetja.

4.4 Analiza uspešnosti poslovanja

Podjetje pri poslovanju teži k doseganju čim večjega dobička, kar pa še ne zagotavlja uspeha v primerjavi z drugim podjetjem, saj enaka velikost dobička pri dveh različno velikih podjetjih ne pomeni enakega uspeha. Pri različno velikih podjetjih torej enak dobiček sicer pomeni enak uspeh, ne pa tudi enake uspešnosti. Iz tega razloga nas absolutna velikost učinka ne zanima, ampak nas zanima relativna velikost učinka, to je učinek v primerjavi s porabljenimi sredstvi za doseganje tega učinka (Stepko 1989, 1). Zato uspešnost gospodarjenja opredelimo kot razmerje med rezultatom gospodarnosti in sredstva za doseganje le-tega.

4.4.1 Analiza produktivnosti

Produktivnost dela obravnavamo v tehničnem smislu kot razmerje med proizvedeno količino proizvodov in storitev in zanje vložnim delovnim časom oziroma številom zaposlenih (Pučko in Rozman 1995, 256–257).

Tabela 4.4 Izračun storitev dela družbe v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
Prihodki iz poslovanja	15.023.996	13.226.570	114
Povprečno število zaposlenih	159	139	114
Produktivnost	94.491	95.155	99

Iz tabele 4.4 lahko razberemo, da smo obseg pridobljenih poslovnih učinkov izrazili s prihodki iz poslovanja. Obseg porabljenega dela pa smo izrazili s povprečnim številom zaposlenih (produktivnost I). Dobili smo podatek, koliko prihodkov je v letih 2007 in 2006 ustvaril povprečno vsak zaposleni.

4.4.2 Analiza gospodarnosti (ekonomičnosti)

Ekonomičnost ali gospodarnost lahko opredelimo kot količnik med opravljenimi storitvami ali proizvedenimi izdelki in vsemi porabljenimi prvinami poslovnega procesa, katere vrednosti izrazimo kot strošek. Poslovanje podjetja je gospodarno, če je kazalec gospodarnosti večji od 1, torej če so prihodki večji od stroškov (Turk 1993, 291).

Ekonomičnost velja za celovitejši kazalnik učinkovitosti gospodarskega sistema kot produktivnost, saj z njo merimo ne samo vloženo delo, ampak vse prvine poslovnega procesa. To so vloženo delo, delovna sredstva, predmeti dela in storitve (Kadoič 1998, 209). V tabeli 3.5 je prikazan izračun treh kazalcev gospodarnosti ali ekonomičnosti.

Tabela 4.5 Izračun kazalcev gospodarnosti družbe v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
1. Celotni prihodki	15.082.996	13.273.599	114
2. Celotni stroški	15.175.522	13.113.838	116
3. Gospodarnost (1/2)	0,9939	1,0122	98
4. Prihodki iz poslovanja	15.023.996	13.226.570	114
5. Odhodki iz poslovanja	14.791.312	12.853.303	115
6. Gospodarnost (4/5)	1,0157	1,0290	99
7. Finančni prihodki	59.000	47.029	125
8. Finančni odhodki	384.210	260.535	147
9. Gospodarnost (7/8)	0,1536	0,1805	85

Iz izračuna kazalcev gospodarnosti lahko ugotovimo, da je podjetje v obdobju 2007–2006 poslovalo ekonomično, saj so kazalniki gospodarnosti I in II višji od 1, le leta 2007 je bil kazalnik gospodarnosti I na pragu rentabilnosti. Kazalnik gospodarnosti II ima v obeh letih vrednost večjo od 1, kar pomeni, da je bilo podjetje v svoji osnovni dejavnosti gospodarno, kljub temu, pa je prisoten trend upadanja. Ta kazalnik najbolj realno pojasnjuje gospodarnost družbe, saj prihodki in odhodki iz poslovanja predstavljajo večinski delež v celotnih prihodkih in odhodkih.

Neuspešni smo bili pri gospodarnosti III, saj je v obeh letih kazalnik pod 1, kar pomeni, da smo imeli višje finančne odhodke kot finančne prihodke.

Pri oceni uspešnosti poslovanja moramo produktivnost in gospodarnost obravnavati hkrati. Razlog je v tem, da je večja produktivnost dela ekonomsko upravičena le tedaj, ko se poveča tudi gospodarnost ali ko ostane vsaj nespremenjena. Če se produktivnost in gospodarnost gibljeta v nasprotni smeri, poslovanje poslovnega sistema ni uspešno, kar pomeni, da je več opravljenega dela povzročilo višje stroške na enoto storitve in so pri višji produktivnosti tako dobili nižjo gospodarnost (Žnidaršič-Kranjc 1995, 222).

Kljub temu, da je družbi gospodarnost upadla, lahko rečemo, da smo poslovali uspešno, saj je sorazmerno upadla tudi produktivnost.

4.4.3 Analiza donosnosti (rentabilnosti)

Donosnost ali rentabilnost predstavlja najboljši kazalnik uspešnosti, ki v celoti pokaže, če je splošno ekonomsko načelo uresničeno ali ne. Pove nam, ali je bil nek učinek optimalen.

Koeficient donosnosti kapitala (ang. ROE – return on equity) nam pove, koliko čistega dobička ali izgube je podjetje ustvarilo glede na vloženi kapital. Večja je vrednost tega koeficienta, bolj uspešno je podjetje. Hkrati pa lahko večja vrednost tega koeficienta pomeni večje tveganje na račun velikega zadolževanja podjetja. Ta kazalnik nam pove, kako uspešno je bilo poslovanje pri gospodarjenju s kapitalom, saj prikazuje delež čistega dobička, ki pripada lastnikom glede na njihov vložek. Omenjeni kazalnik je še posebej zanimiv lastnikom. Investitorji se velikokrat odločajo o naložbi v proučevano podjetje na osnovi tega kazalnika (Biloslavo 1999, 119).

Koeficient donosnosti sredstev (ang. ROA – return on assets) pa kaže uspešnost uporabe sredstev podjetja, ne glede na to, kako in s kakšnimi stroški so bila pridobljena.

Tabela 4.6 Izračun čiste donosnosti kapitala in celotne dobičkonosnosti v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
1. Čisti dobiček	-107.848	162.635	-66
2. Povprečna vrednost sredstev	12.672.401	11.309.864	112
3. Povprečna vrednost kapitala	5.059.744	1.337.592	378
4. Donosnost sredstev (ROE) (1/2) v (v %)	-0,851	1,438	-59
5. Donosnost kapitala (ROA) (1/3) (v %)	-2,131	12,159	-18

Če bi pogledali lastniki trenutno stanje, ne bi bili zadovoljni, vendar vse to je le posledica organske rasti podjetja. V bodoče se pričakuje velik dobiček, kateri bo sliko družbe močno izboljšal.

Iz tabele 4.6 je razvidno, da je v podjetju v letu 2007 upadla tako donosnost sredstev, kakor donosnost kapitala. V preteklem letu pa je kazalec donosnosti kapitala bil zelo ugoden. Oba kazalnika za leto 2007 sta negativna, kar je bilo pričakovati, saj so nas lastniki dokapitalizirali.

5 ANALIZA BILANCE STANJA

Bilanca stanja je računovodski izkaz, ki prikazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev v določenem trenutku. Gre za izkaz premoženjskega in finančnega stanja poslovnega sistema. Bilanca stanja vsebuje informacije o investiranju in financiranju.

Sestavi se za splošne ali posebne namene za potrebe zunanjega, lahko pa tudi notranjega računovodskega poročila. Od vrste in narave podjetja sta odvisna obseg in razčlenjenost postavk v njem (Melavc 2003, 67).

Analiziranje bilance stanja mora omogočati resnično in pošteno presojo obsega, sestave, dinamike in sorazmernosti med sredstvi ter njihovimi viri na dan bilanciranja oziroma sestave tega izkaza. Taka informacija nudi oceno poslovne politike, saj se iz stanja sredstev in njihovih virov kažejo rezultati poslovne politike tekočega ali preteklih let (Zadravec 2003, 28–29).

Bilance stanja lahko razvrstimo po različnih sodilih, in sicer ločimo naslednje vrste bilanc stanja glede na (Milost 2002, 94–95):

- čas, v katerem jih sestavljamo in so predračunske in obračunske,
- uporabnike informacij, ki so notranje ali zunanje,
- namen, so lahko redne ali izredne,
- obliko, ki so lahko vzporedne, zaporedne ali stopenjske bilance stanja.

5.1 Analiza sredstev

Vsako podjetje za opravljanje svoje dejavnosti potrebuje prvine poslovnega procesa (delovna sredstva, predmete dela, storitve drugih, delavce z njihovo delovno silo) kot tehnološki vložek v poslovni proces, iz katerega izhajajo poslovni učinki kot tehnološki izloček. V sodobnem tržnem gospodarstvu pa ni mogoče računati s temi prvinami brez denarja, zato brez njega podjetje ne more začeti ustvarjati poslovnih učinkov. Vsa sredstva, ki jih ima kako podjetje, so se praviloma v začetku pojavljala v denarni obliki in se bodo vanjo končno spet vrnila (Igličar in Hočevar 1997, 47).

Sredstva imajo lahko pojavno obliko stvari, pravic ali v obliki denarja. Sestava sredstev se med podjetji zelo razlikuje in je odvisna od vrste in obsega dejavnosti. Glede na hitrost preoblikovanja delimo sredstva na stalna, za katera velja, da se obrnejo v obdobju, daljšem od enega leta, na gibljiva sredstva, za katera je značilno, da se v enem letu obrnejo več kot enkrat in na aktivne časovne razmejitve, ki obsegajo zneske dejansko nastalih vračunanih stroškov in zneskov nezaračunanih prihodkov.

V nadaljevanju bom s pomočjo tabele 5.1 analizirala sredstva družbe Actual I.T.

Tabela 5.1 Obseg in struktura (v %) sredstev družbe v letih 2007 in 2006

Postavke	2007		2006		Indeks 07/06
	Vrednost	Delež (v %)	Vrednost	Delež (v %)	
Stalna sredstva	7.630.975	60,22	7.220.443	63,84	106
Gibljava sredstva	5.032.467	39,71	3.974.135	35,14	127
Aktivne časovne razmejitve	8.960	0,07	115.286	1,02	8
Sredstva skupaj	12.672.402	100,00	11.309.864	100,00	112

Vir: Actual I.T. 2008

Družba v letu 2007 razpolaga z 12.672.402 EUR sredstvi, ki jih sestavljajo stalna in gibljiva sredstva ter aktivne časovne razmejitve. V primerjavi z letom 2006 so se ta povečala za 12,05 %. Stalna sredstva so se povečala za 5,69 %, gibljiva za 26,63 % ter aktivna časovne razmejitve so se zmanjšale za 92,20 %. Razlog za povečanje stalnih sredstev je posledica nadaljevanja investicije, katere nismo imeli v planih, saj smo v letu 2007 nameravali le-to prodati, nabave za potrebe ohranjanja nivoja storitev v sklopu outsourcing pogodb pri strankah ter obnavljanju in nadgrajevanju kapacitet v »data centrih«. Gibljiva sredstva so se povečala iz razloga zamikanja projekta nakupa deleža pri strateškem partnerju. Aktivne časovne razmejitve so sestavljene iz kratkoročno odloženih stroškov.

5.2 Analiza stalnih sredstev

Stalna sredstva lahko razvrstimo na opredmetena osnovna sredstva, neopredmetena dolgoročna sredstva in dolgoročne finančne naložbe. Opredmetena osnovna sredstva obsegajo zemljišča, zgradbe, opremo, dolgoletne nasade ter osnovno čredo. Neopredmetena dolgoročna sredstva so naložbe v pridobitev materialnih pravic ali dolgoročno vračunljivi stroški in izdatki, ki se pojavljajo v zvezi s poslovanjem podjetja (Hočevar, Igljučar in Zaman 2001, 40–43).

Tabela 5.2 Obseg in struktura (v %) stalnih sredstev družbe v letih 2007 in 2006

Postavke	2007		2006		Indeks 07/06
	Vrednost	Delež (v %)	Vrednost	Delež (v %)	
Neopredmetena dolgoročna sredstva	4.673.836	61,25	4.230.055	58,58	110
Opredmetena osnovna sredstva	2.684.449	35,18	2.554.135	35,37	105
Dolgoročne finančne naložbe	272.690	3,57	436.254	6,04	63
Stalna sredstva	7.630.975	100,00	7.220.444	100,00	106

Vir: Actual I.T. 2008

Iz tabele 5.2 je razvidno, da so se stalna sredstva v letu 2007, v primerjavi z letom 2006, povečala za 5,70 % in znašajo 7.630.975 EUR. To je predvsem rezultat povečanja

neopredmetenih dolgoročnih sredstev in zmanjšanje dolgoročnih finančnih naložb. Iz celote stalnih sredstev predstavljajo največji delež prav neopredmetena dolgoročna sredstva.

5.2.1 Neopredmetena dolgoročna sredstva

Neopredmetena dolgoročna sredstva so naložbe v pridobitev materialnih pravic ali dolgoročno vračunljivi stroški in izdatki, ki se pojavljajo v zvezi s poslovanjem podjetja. Neopredmetena sredstva so le tista dolgoročna sredstva, ki soustvarjajo poslovne zmogljivosti in niso le postavke dolgoročnih časovnih razmerij. Iz finančnega zornega kota so neopredmetena dolgoročna sredstva lahko označena tudi kot nematerialne naložbe (Mayr 2000, 21).

Tabela 5.3 Obseg in struktura (v %) neopredmetenih dolgoročnih sredstev izkazane po knjigovodski vrednosti na dan 31. december v letih 2007 in 2006

Postavke	2007		2006		Indeks 07/06
	Vrednost	Delež (v %)	Vrednost	Delež (v %)	
Druga neopredmetena sredstva	4.673.836	100,00	1.180.420	27,91	396
Neopredmetena sredstva v pridobivanju in razvijanju ter predujmi	0	0,00	3.049.635	72,09	0
Neopredmetena sredstva	4.673.836	100,00	4.230.055	100,00	110

Vir: Actual I.T. 2008

Knjigovodska vrednost neopredmetenih sredstev pridobljenih s strani Actual I.T.-ja, so izkazana po nabavni vrednosti, zmanjšani za amortizacijski popravek vrednosti in nabrane izgube zaradi oslabitve.

Amortizacija podjetja je obračunana po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti neopredmetenih sredstev in se začne, ko je sredstvo na razpolago za uporabo.

Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo leto so naslednje:

- transportna sredstva 12,5 %
- računalniška oprema 33 %
- drobn inventar 25 %
- neopredmetena sredstva 20 %

V letu 2007 so neopredmetena dolgoročna sredstva znašala 4,67 mio EUR. 3,68 mio EUR predstavljajo izvedena dela na projektu (zunanja in notranja) ter 1 mio EUR, ki se nanaša na nakup licenc za programsko opremo. 01. 08. 2007 smo začeli z

amortizacijo investicije, zato se nam celotna vrednost izkazuje pod drugimi neopredmetenimi sredstvi.

Amortizacija je obračunana po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Najeta sredstva se amortizirajo ob upoštevanju trajanja najema in dobe koristnosti. Zemljišča se ne amortizirajo.

Tabela 5.4 Gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev v letu 2007

	Druga neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v pridobivanju in razvijanju ter preujmi	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 01.01.2007	2.167.183	3.049.635	5.216.818
Neopr. sredstva nastala v podjetju	0	322.168	322.168
Ostale nabave	201.065	642.229	843.294
Odpisi	-1.291	0	-1.291
Odtujitve	-686	0	-686
Drugi prenosi	4.014.032	-4.014.032	0
Stanje 31. 12. 2007	6.380.303	0	6.380.303
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 01.01.2007	986.763	0	986.763
Odpisi	-1.291	0	-1.291
Odtujitve	-34	0	-34
Amortizacija v obdobju	721.029	0	721.029
Stanje 31. 12. 2007	1.706.467	0	1.706.467
Knjigovodska vrednost 01.01.2007	1.180.420	3.049.635	4.230.055
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2007	4.673.836	0	4.673.836

Vir: Actual I.T. 2008

Tabela 5.5 Gibanje neopredmetenih dolgoročnih sredstev v letu 2006

	Druga neopredmetena sredstva	Neopredmetena sredstva v pridobivanju in razvijanju ter preujmi	Skupaj
NABAVNA VREDNOST			
Stanje 01.01.2007	1.944.085	1.807.373	3.751.458
Neopr. sredstva nastala v podjetju	0	375.334	375.334
Ostale nabave	151.206	965.461	1.116.667
Odpisi	0	0	0
Odtujitve	-4.957	-21.683	-26.640
Drugi prenosi	76.849	-76.849	0
Stanje 31. 12. 2007	2.167.183	3.049.636	5.216.819
POPRAVEK VREDNOSTI			
Stanje 01.01.2007	605.366	0	605.366
Odpisi	0	0	0
Odtujitve	-3.743	0	-3.743
Amortizacija v obdobju	385.140	0	385.140
Stanje 31. 12. 2007	986.763	0	986.763
Knjigovodska vrednost 01.01.2007	1.338.719	1.807.373	3.146.092
Knjigovodska vrednost 31. 12. 2007	1.180.420	3.049.636	4.230.056

Vir: Actual I.T. 2008

5.2.2 Opredmetena osnovna sredstva

Opredmetena osnovna sredstva so lahko v lasti podjetja ali pa ima podjetje pravico do njih iz finančnega najema. V poslovnem procesu imajo ključno vlogo, saj se z udeležbo dela z delovnimi sredstvi in predmeti dela pretvarjajo v učinke. V poslovnem procesu se obrabljajo, strokovno pa jih nadomeščajo prek amortizacije. Zelo pomembno je, da ima podjetje le osnovna sredstva, nujna za ustvarjanje učinka. V poslovnem procesu morajo biti čim bolj izkoriščena, saj se tako zmanjšuje delež stroškov opredmetenih osnovnih sredstev v enoti učinka (Mayr 2000, 25–26).

Tabela 5.6 Obseg in struktura (v %) opredmetenih osnovnih sredstev po sedanji vrednosti na dan 31. december v letih 2007 in 2006

Postavke	2007		2006		Indeks 07/06
	Vrednost	Delež (v %)	Vrednost	Delež (v %)	
Druge naprave in oprema	2.683.614	99,97	2.553.301	99,97	105
Preujmi za pridobitev nepremičnin, naprav in opreme	835	0,03	835	0,03	100
Opredmetena osnovna sredstva	2.684.449	100,00	2.554.136	100,00	105

Vir: Actual I.T. 2008

Iz tabele 5.6 je razvidno, da največji del med opredmetenimi osnovnimi sredstvi predstavljajo druge naprave in oprema. Le-ta so se v primerjavi z letom 2006 povečala minimalno, za 5,10 %.

V letu 2007 smo nabavili za 1,74 mio EUR opreme. Pretežni del nabavljene opreme se nanaša na prenavo in povečanje zmogljivosti strežniškega centra (728.509 EUR) ter nabavo prenosnikov in osebnih računalnikov (585.583 EUR). Preostali del se nanaša še na periferno opremo (monitorji, tiskalniki, omrežno opremo...).

Nabava je bila namenjena pretežno za prenavo opreme v družbah v Skupini Istrabenz (Skupina Droga Kolinska d. d., Istrabenz Turizem d. d.). Omrežna oprema je bila nabavljena predvsem za potrebe projekta prenave Hotela Palace.

5.2.3 Odpisanost osnovnih sredstev

Zastaranje osnovnih sredstev posredno izrazimo z odpisanostjo osnovnih sredstev. Zastarevanje je ekonomski pojav, ne moremo pa ga natančno meriti (Pučko 2004, 31).

Ker se osnovna sredstva postopoma obrabljajo, zato prenašajo svojo vrednost na poslovne učinke. Strošek osnovnih sredstev imenujemo amortizacija. Kumulativo amortizacije imenujemo odpisana vrednost osnovnega sredstva in jo lahko relativno izrazimo s stopnjo odpisanosti. Izračunamo jo kot razmerje med popravkom vrednosti osnovnih sredstev, ki mu pravimo tudi odpisana vrednost osnovnih sredstev in nabavno vrednostjo osnovnih sredstev. Kazalnik nam pove, kolikšen del nabavne vrednosti je že odpisan. Stopnja odpisanosti je odvisna od amortizacijskih stopenj. Neodpisana vrednost osnovnega sredstva pa predstavlja razliko med prevrednoteno nabavno vrednostjo osnovnega sredstva in odpisano vrednostjo.

Stopnja odpisanosti = $\frac{\text{popravek vrednosti osnovnega sredstva}}{\text{nabavna vrednost osnovnega sredstva}}$

Družba Actual I.T. svoja opredmetena osnovna sredstva amortizira po metodi enakomernega časovnega amortiziranja ob upoštevanju dobe koristnosti vsakega posameznega opredmetenega sredstva. Najeta sredstva se amortizirajo ob upoštevanju trajanja najema in dobe koristnosti. Zemljišča se ne amortizirajo.

Ocenjene dobe koristnosti za tekoče in primerljivo obdobje so naslednje:

- transportna sredstva 8 let
- računalniška oprema 3 leta
- pohištvo 8 let
- ostala oprema 3–5 let

Tabela 5.7 Stopnja odpisanosti opredmetenih osnovnih sredstev družbe v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
Nabavna vrednost opredmetenih osnovnih sredstev	4.278.069	3.693.424	116
Odpisana vrednost osnovnih sredstev	1.594.455	1.140.123	140
Sedanja vrednost opredmetenih osnovnih sredstev	2.683.614	2.553.301	105
Stopnja odpisanosti	37,27	30,87	121

Na podlagi table 5.7 lahko rečem, da je stopnja odpisanosti sprejemljiva oziroma ugodna za podjetje, saj je v letu 2006 znašala 30,87 %, v letu 2007 pa 37,27 %. Na podlagi rezultata je razvidno, da je podjetje vseskozi vlagalo sredstva v sodobnejšo tehnologijo. V letu 2007 se je stopnja povečala za 20,74 %, kar moramo pripisati aktivaciji investicije (naložbe).

5.2.4 Dolgoročne finančne naložbe

Dolgoročne finančne naložbe so naložbe podjetja v druga podjetja, ki so vezana za več kot eno leto. Namenjena so pridobivanju dohodkov od financiranja. Dolgoročne finančne naložbe zajemajo: naložbe v kapital drugih podjetij, dana posojila, dane pologe in varščine, naložbe v odkupljene lastne delnice (Hočevar in Igličar 1997, 83–94).

Tabela 5.8 Struktura in obseg (v %) dolgoročnih finančnih naložb v letih 2007 in 2006

Postavke	2007		2006		Indeks 07/06
	Vrednost	Delež (v %)	Vrednost	Delež (v %)	
Dolgoročno posojila	153.156	56,16	301.398	69,09	51
Deleži v odvisnih družbah	72.042	26,42	72.042	16,51	0
Terjatve za odloženi davek	47.492	17,42	62.814	14,40	76
Dolgoročne finančne naložbe	272.690	100,00	436.254	100,00	63

Vir: Actual I.T. 2008

Iz tabele 5.8 je razvidno, da so se dolgoročno dana posojila v letu 2007 zmanjšala za 49,18 % v primerjavi z letom 2006. Vsa dolgoročno posojila se nanašajo izključno le na dana posojila našim odvisnim družbam. Zmanjšanje le-te postavke v poslovnem letu 2007 je posledica rednih vračil glavnice v skladu z amortizacijskimi načrti ter predčasnega vračila enega od posojil, s strani družbe Actual BH d. o. o. v znesku 40.453 EUR.

Deleži v odvisnih družbah predstavljajo ustanovitveni kapital družbe Actual BH d. o. o., BiH, Actual I.T. d. o. o., Srbija ter Actual I.T. d. o. o. Žminj, Hrvaška.

Terjatve za odloženi davek se nanašajo na izračun rezervacij za pokojnine, jubilejne nagrade in odpravnine. V letu 2007 so se te zmanjšale za 15.322 EUR, ker smo prenesli med davke.

Tabela 5.9 Struktura lastništva (v %) in vrednost naložbe nakupa odvisnega podjetja

Postavke	2007		2006	
	% lastništva	Vrednost naložbe	% lastništva	Vrednost naložbe
Actual BH d. o. o. Sarajevo	100 %	22.005	100 %	22.005
Actual I.T. d. o. o., Beograd	100 %	19.995	100 %	19.995
Actual I.T. d. o. o., Žminj	100 %	30.042	100 %	30.042
Skupaj	100 %	72.042	100 %	72.042

Vir: Actual I.T. 2008

5.3 Analiza gibljevih sredstev

Slovenski računovodski standardi gibljiva sredstva členijo na (2002, 222):

- zaloge,
- dolgoročne terjatve iz poslovanja,
- kratkoročne terjatve iz poslovanja,
- kratkoročne finančne naložbe,
- denarna sredstva in
- aktivne časovne razmejitve.

Gibljiva sredstva razumemo kot pravice, stvari in denar, ki se zaradi sodelovanja v poslovnem procesu porabi, spremeni pojavno obliko in se v prvotno obliko vrne v obdobju, ki je krajše od enega leta (Turk in Melavc 1994, 90).

Tabela 5.10 Obseg in struktura (v %) gibljevih sredstev družbe v letih 2007 in 2006

Postavke	2007		2006		Indeks 07/06
	Vrednost	Delež (v %)	Vrednost	Delež (v %)	
Zaloge	356.959	7,08	1.135.311	27,76	31
Poslovne terjatve	3.153.539	62,55	2.863.226	70,02	110
Kratkoročna finančna sredstva	0	0,00	1.810	0,04	0
Denar in denarni ustrezniki	1.530.928	30,37	89.075	2,18	1719
Gibljiva sredstva skupaj	5.041.426	100,00	4.089.422	100,00	123

Vir: Actual I.T. 2008

Iz tabele 5.10 je razvidno, da se je struktura gibljevih sredstev v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 povečala za 23,30 %. Najmanjši del predstavljajo kratkoročna finančna sredstva, in sicer v letu 2006 1.810 EUR iz naslova prenosa sredstev iz

dolgoročnega danega kredita na kratkoročni. Zaloge so se drastično zmanjšale, in sicer za 68,59 %, poslovne terjatve so se nekoliko povečale, za 10,14 % ter denar in denarni ustrezniki, ki so se zvišali za 1618,70 %.

5.3.1 Analiza zalog

Zaloge so opredmetena osnovna sredstva namenjena prodaji v okviru rednega poslovanja, ki so v postopku proizvodnje, katerega učinki bodo namenjeni takšni prodaji, ki naj bi bila porabljena pri proizvodnji proizvodov ali opravljanju storitev, namenjenih prodaji.

Stvari v zalogah se v knjigovodskih razvidih in bilanci stanja pripoznajo, če je verjetno, da bodo z njimi pritekale povezane gospodarske koristi in če je mogoče njihovo nabavno vrednost oziroma stroškovno vrednost zanesljivo izmeriti. To določilo standarda bi razlagali tako, da z nabavo nastalo izplačilo za nekoristno sredstvo praviloma ne bi smeli preoblikovati v nabavljeno stvar, ampak le takrat, če ima unovčljivo ali odplačilno vrednost (Zadravec 2003, 64–65).

Zaloge so količine materiala in trgovskega blaga v skladišču, dodelavi in predelavi, pa tudi na poti od dobavitelja do kupca.

Kot lahko razberemo iz tabele 5.10 je družba Actual I.T. imela na dan 31. december 2007 v primerjavi z letom 2006 zmanjšane zaloge za 778.352 EUR. Največji del zalog v letu 2006 so predstavljale SAP licence za potrebe projekta uvajanja SAP-a v Drogo Kolinsko ter manjši del za Luko Koper. V letu 2007 pa so največji del zalog predstavljale licence za programsko opremo Business connect (83.143 EUR) ter SAP licence (22.580 EUR). Ostali del se nanaša na redne zaloge strojne opreme ter prehodno zalogo strežniške opreme.

Zaloge so prikazane po iztržljivi vrednosti in jih ni bilo potrebno slabiti.

5.3.2 Analiza poslovnih terjatev

Poslovne terjatve so vrednost vseh dolgoročnih in kratkoročnih terjatev iz poslovanja. V začetku jih izkazujemo z zneski, ki izhajajo iz ustreznih listin, ob predpostavki, da bodo poplačane.

Tabela 5.11 Obseg in struktura (v %) poslovnih terjatev družbe v letih 2007 in 2006

Postavke	2007		2006		Indeks 07/06
	Vrednost	Delež (v %)	Vrednost	Delež (v %)	
Terjatve do kupcev - odvisne družbe	1.339.417	42,59	1.367.950	49,78	98
Terjatve do kupcev - druge	1.728.541	54,97	1.211.578	44,09	143
Terjatve do kupcev	3.067.958	97,56	2.579.528	93,87	119
Terjatve za obresti do odvisnih družb	1.005	0,03	1.176	0,04	85
Terjatve za obresti do drugih	84	0,00	46	0,00	183
Terjatve za obresti	1.089	0,03	1.222	0,04	89
Druge poslovne terjatve	30.560	0,97	121.151	4,41	25
Dani predujmi	44.972	1,43	46.039	1,68	98
Skupaj poslovne terjatve	3.144.579	100,00	2.747.940	100,00	114

Vir: Actual I.T. 2008

Kratkoročne poslovne terjatve predstavljajo terjatve iz naslova prodaje storitev (outsourcing) in blaga (licence in računalniška oprema).

Iz tabele 5.11 lahko razberemo, da so se poslovne terjatve v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 povečale za 14,43 %, kar lahko pripišemo večjemu obsegu opravljenih storitev za znane kupce. Največji del predstavljajo terjatve do kupcev, v letu 2007 kar 97,56 % vseh poslovnih terjatev in ostalo predstavljajo terjatve za obresti danih kreditov odvisnim družbam, druge poslovne terjatve in dani predujmi.

Kratkoročne terjatve do povezanih podjetij in podjetij v skupini na dan 31. 12. 2007 znašajo 1.339.417 EUR in se nanašajo na:

Tabela 5.12 Obseg kratkoročnih terjatev povezanih podjetij na dan 31. 12. 2007

Droga Kolinska d. d.	1.011.978
Istrabenz d. d.	69.006
Istrabenz Plini d. o. o.	60.344
Istrabenz Gorenje d. o. o.	59.259
Istrabenz Turizem d. d.	49.145
Plinarna Maribor d. d.	29.453
Gen-I d. o. o.	18.082
Actual I.T. d. o. o. BH	10.748
Instalacija d. o. o.	6.538
Actula I.T. d. o. o. HR	6.248
Montkemija d. o. o.	5.440
Actual I.T. d. o. o. Srbija	4.708
Turizem Kras d. d.	4.606
Istrabenz Hoteli Portorož d. d.	2.294
Marina Koper d. o. o.	1.228
Istrabenz Plini d. o. o. BIH	340

Vir: Actual I.T. 2008

Vse terjatve ocenjujemo, kot iztržljive in tveganje plačila terjatev je zelo nizko, saj imamo zelo disciplinirane kupce.

Za starejše terjatve, za katere obstaja utemeljen dvom v njihovo plačljivost, je oblikovan popravek vrednosti. V letu 2007 je bil odstotek popravka vrednosti naslednji:

- za več kot 180 dni zapadlosti 100 % popravek vrednosti

Popravek vrednosti terjatev je v letu 2007 znašal 9.246 EUR.

Družba svojih terjatev ne slabi, saj ima 93,7 % terjatev nezapadlih in le 6,0 % takšnih, ki niso starejše od 90 dni.

5.3.3 Analiza denarnih sredstev

Denarna sredstva predstavlja gotovina in knjižni denar v bankah, ki je v danem trenutku na voljo za plačevanje; lahko jih opredelimo tudi kot obliko sredstev, ki jih ima neka pravna ali fizična oseba v kakem trenutku in so nasprotje pravic in stvari.

Denar so gotovina, knjižni denar in denar na poti. *Gotovina* je denar v blagajni podjetja, in sicer v obliki bankovcev, novcev in tudi prejetih čekov oziroma takoj udenarljivih vrednostnih papirjev. *Knjižni denar* je denar na računih pri bankah ali drugih finančnih ustanovah, ki se lahko uporablja za plačevanje. *Denar na poti* pa je denar, ki se prenaša iz blagajne na ustreznih račun pri banki ali drugi finančni ustanovi in se istega dne še ne vpiše kot dobroimetje pri njej. Knjižni denar kot dobroimetje na računih pri bankah in drugih finančnih institucijah se razčlenjuje na takoj razpoložljiva denarna sredstva in na denarna sredstva, vezana na odpoklic.

V računovodskih razvidih izkazuje podjetje denarna sredstva na podlagi ustreznih knjigovodskih listin. Če je denarni znesek izražen v tuji valuti, ga je treba preračunati v domačo valuto po menjalnem tečaju na dan prejema (Koletnik in Koželj 2005, 155).

Tabela 5.13 Obseg in struktura (v %) denarja in denarnih ustreznikov družbe na dan 31. december v letih 2007 in 2006

Postavke	2007		2006		Indeks 07/06
	Vrednost	Delež (v %)	Vrednost	Delež (v %)	
Sredstva na računih	30.922	2,02	89.075	100,00	35
Depoziti do 3 mesecev	1.500.000	97,98	0		0
Denarna sredstva v blagajni	6	0,00	0	0,00	0
Skupaj denar in denarni ustrezniki	1.530.928	100,00	89.075	100,00	1719

Vir: Actual I.T. 2008

Iz tabele 5.13 je razvidno, da ima podjetje vezan depozit do 3-h mesecev, in sicer 1.500.000 EUR. Namenjen je nakupu podjetja v Srbiji.

Denarna sredstva, izražena v tuji valuti, so na bilančni dan prevrednotena po tedaj veljavnem srednjem tečaju Banke Slovenije.

5.4 Analiza aktivnih časovnih razmejitev

Aktivne časovne razmejitve so v celoti sestavljene iz kratkoročno odloženih stroškov. Kot smo že ugotovili, so se v primerjavi z letom 2006 zmanjšale za 92,20 %. Postavka aktivnih časovnih razmejitev se skozi leto spreminja. Spreminja pa se zato, ker mesečno spremljamo račune, ki so vezani na kvartalne ali letne vzdrževalnine licenc in te razmejimo po mesecih, da dosežemo realnejši rezultat.

5.5 Kazalniki obračanja obratnih sredstev

S kazalniki obračanja analiziramo, kako se obračajo posamezni deli sredstev v enem letu. Čim višja je vrednost kazalnika, tem hitreje se sredstva preoblikujejo v denar in manj ima podjetje vezanih sredstev. Povprečna stanja izračunamo kot aritmetično sredino začetnega in končnega stanja izbranih sredstev (Zadravec 2003, 162).

Obratna sredstva so gibljiva sredstva, zmanjšana za kratkoročne finančne naložbe. Običajno se obrnejo nekajkrat na leto, v posameznih primerih že v nekaj dnevih. Hitrost obračanja obratnih sredstev je za podjetje velikega pomena - hitreje ko se obračajo, boljši je vpliv na likvidnost oziroma na plačilno sposobnost podjetja (Hočevar, Igljučar in Zaman 2001, 419).

Pomembnejši kazalniki obračanja so:

- Koeficient obračanja terjatev do kupcev = prejemi od kupcev v letu dni (prihodki iz poslovanja) / povprečno stanje terjatev do kupcev
- Koeficient obračanja obratnih sredstev = poslovni odhodki v letu brez amortizacije / povprečno stanje obratnih sredstev
- Čas trajanja enega obrata = 365 / koeficient obračanja

Tabela 5.14 Temeljni kazalniki obračanja v družbi za leto 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
1. Prihodki od prodaje	14.635.988	12.808.910	114
2. Poslovni odhodki brez amortizacije	12.475.828	11.328.180	110
3. Povprečna obratna sredstva	5.041.427	4.087.611	123
4. Povprečno stanje terjatev do kupcev	2.334.330	1.782.832	131
5. Koeficient obračanja terjatev do kupcev (1/5)	6,27	7,18	87
6. Trajanje enega obrata v dnevih za terjatev do kupcev	58,21	50,80	115
7. Koeficient obračanja obratnih sredstev (2/3)	2,47	2,77	89
8. Trajanje enega obrata v dnevih za obratna sredstva	147,49	131,71	112

Koeficient obračanja obratnih sredstev nam pove, kolikokrat v enem letu se obratna sredstva obrnejo. Trajanje enega obrata pa nam pove, v koliko dneh se le-ta obrnejo.

Izračuni v tabeli kažejo, da so se obratna sredstva v letu 2007 obrnila 2,47-krat oziroma, da je en obrat trajal 147,49 dni, kar je v primerjavi z letom 2006 manj za 15,79 dni. Koeficient obračanja obratnih sredstev se je v letu 2007 zmanjšal za 10,71 %, kar pomeni, da so obratna sredstva počasneje menjala svojo pojavno obliko kot v predhodnem letu.

Prav tako, so se nam podaljšali dnevi izterjave plačil, saj v letu 2007 so podjetja potrebovala za plačilo 7,41 dni več, kakor leta 2006. Koeficient obračanja terjatev do kupcev se nam je v primerjavi z letom 2006 zmanjšal za 12,73 %, kar ni najbolj ugodno za podjetje, vendar točno vemo od kod izvirajo spremembe, saj smo v letu 2007 nekaterim strateškim kupcem podaljšali plačilne roke iz 30 dni na 45 dni.

5.6 Analiza obveznosti do virov sredstev

Vsako podjetje za svoje poslovanje potrebuje sredstva. Viri sredstev pa nam povedo, kdo je lastnik teh sredstev, s katerimi razpolaga podjetje. Podjetje ima iz tega naslova določene obveznosti do virov. Iz tega vidika ločimo stalne ali trajne vire, ki so nevračljivi. To so sredstva lastnikov in ustanoviteljev, ki vlagajo v podjetje. Nadalje so dolgoročni viri in obveznosti do njih, ki so vračljive na dolgi rok. Tretja kategorija so kratkoročni viri in obveznosti do virov. Te mora podjetje poravnati čim prej (Pučko in Rozman 1995, 76).

Tabela 5.15 Obseg in struktura (v %) obveznosti do virov sredstev v letih 2007 in 2006

Postavke	2007		2006		Indeks 07/06
	Vrednost	Delež (v %)	Vrednost	Delež (v %)	
Kapital	5.029.744	39,69	1.337.592	11,83	376
Dolgoročne rezervacije	215.871	1,70	273.102	2,41	79
Poslovne obveznosti	1.689.971	13,34	3.146.738	27,82	54
Finančne obveznosti	5.595.315	44,15	6.409.477	56,67	87
Pasivne časovne razmejitev	141.501	1,12	142.955	1,26	99
Obveznosti do virov sredstev skupaj	12.672.402	100,00	11.309.864	100,00	112

Vir: Actual I.T. 2008

Na podlagi tabele 5.15 lahko vidimo, da največji del med obveznostmi do virov sredstev predstavljajo finančne obveznosti. Le-te predstavljajo v letu 2006, 56,67 % celotnih obveznosti, medtem ko so se leta 2007 zmanjšala za 12,70 %, kar je ugodno za podjetje. V letu 2007 se je tudi postavka kapitala zelo povečala, in sicer za 276,03 %.

Poslovne obveznosti so se zmanjšale za 46,29 %, kar je ugodno za podjetje. Celotna struktura obveznosti do virov sredstev se je povečala za 12,05 %.

5.6.1 Analiza kapitala

Kapital je najpomembnejša gospodarska kategorija podjetja in bilance stanja, saj kaže lastniškost podjetja. Je podjetniška obveznost, ki zapade v plačilo, če podjetje preneha delovati, pri čemer se velikost kapitala popravi glede na tedaj dosegljivo ceno čistega premoženja. Opredeljen je z zneski, ki so jih vložili lastniki, ter z zneski, ki so se pojavili pri poslovanju in pripadajo lastnikom. Zmanjšujejo pa ga izguba pri poslovanju in izplačila kapitala (Koletnik in Koželj 2005, 159).

Tabela 5.16 Obseg in struktura (v %) kapitala v letih 2007 in 2006

Postavke	2007		2006		Indeks 07/06
	Vrednost	Delež (v %)	Vrednost	Delež (v %)	
Vpoklicni kapital	4.229.811	84,10	429.811	32,13	984
Osnovni kapital	4.929.811	98,01	429.811	32,13	1147
Nevplačani kapital	-700.000	-13,92	0	0,00	0
Kapitalske rezerve	98.462	1,96	98.462	7,36	100
Zakonske rezerve	42.981	0,85	42.981	3,21	100
Zadržani dobički	658.490	13,09	766.338	57,29	86
Druge rezerve iz dobička	783.522	15,58	783.522	58,58	100
Čisti poslovni izid poslovnega leta	-107.847	-2,14	162.634	12,16	-66
Preneseni čisti poslovni izid	-17.185	-0,34	-179.818	-13,44	10
Skupaj kapital	5.029.744	100,00	1.337.592	100,00	376

Vir: Actual I.T. 2008

Iz zgornje tabele lahko vidimo, da se je celotni kapital v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 povečal za 3.692.152 EUR. Zaradi ambicioznih ciljev so nas lastniki, Istrabenz d. d., dokapitalizirali za 4.500.000 EUR, vendar je dejansko vplačilo znašalo le 3.800.000 EUR, preostanek 700.000 EUR je prikazanih kot nevplačani kapital. Kapitalske in zakonske rezerve so ostale nespremenjene. Zadržani dobički so sestavljeni iz drugih rezerv iz dobička, čistega poslovnega izida poslovnega leta in prenesenega čistega poslovnega izida. Le-ti so se zmanjšali za izgubo poslovnega leta, to je za 14,07 %. Bilančna izguba družbe za leto 2006 znaša -17.185 EUR, ki je sestavljena iz čistega poslovnega izida za leto 2006 ter iz prenesene čiste izgube iz prejšnjih let oblikovani s prilagoditvijo ob prvi uporabi MSRP z dne 01. 01. 2005.

5.6.2 Analiza dolgoročnih obveznosti

Dolgoročni dolgovi so pripoznane obveznosti v zvezi s financiranjem lastnih sredstev, ki jih je treba vrniti oziroma poravnati, zlasti v denarju, v obdobju daljšem od leta dni.

V bilanci stanja se ločeno izkazujejo dolgoročne finančne obveznosti in poslovne obveznosti. Med dolgoročne finančne obveznosti uvrščamo dolgoročno dobljena posojila, medtem ko med dolgoročne poslovne obveznosti uvrščamo predvsem dolgoročne blagovne kredite, dobljene od dobaviteljev za kupljeni material, blago ali storitve, dolgoročne varščine in dolgoročne obveznosti iz finančnega najema (Zadravec 2003, 93–94).

Tabela 5.17 Obseg in struktura (v %) dolgoročnih obveznosti v letih 2007 in 2006

Postavke	2007		2006		Indeks 07/06
	Vrednost	Delež (v %)	Vrednost	Delež (v %)	
Dolgoročne finančne obveznosti	2.269.758	93,08	4.260.527	100,00	53
Dolgoročne poslovne obveznosti	168.814	6,92	0	0,00	0
Skupaj dolgoročne obveznosti	2.438.572	100,00	4.260.527	100,00	57

Vir: Actual I.T. 2008

Iz tabele 5.17 je razvidno, da so se leta 2007 dolgoročne finančne obveznosti zmanjšale v primerjavi z letom 2006 za 46,73 %, ker smo povrnili del dolgoročnih kreditov iz naslova dokapitalizacije. V letu 2007 smo imeli tudi dolgoročne poslovne obveznosti iz naslova finančnega najema, katerega smo najeli zaradi potrebe financiranja projekta postavitve sekundarne lokacije »data centra«.

Družba ocenjuje, da je knjigovodska vrednost njenih finančnih instrumentov enaka pošteni vrednosti. Bančna posojila temeljijo na amortizacijskih načrtih in imajo variabilne obrestne mere.

5.6.3 Analiza dolgoročnih rezervacij

Tabela 5.18 Struktura dolgoročnih rezervacij v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
Začetno stanje 01.01.	273.102	239.758	113
Oblikovanje rezervacije	-51.717	39.353	-131
Črpane rezervacije	-5.515	-6.009	92
Odpravljene rezervacije	0	0	0
Končno stanje 31.12.	215.870	273.102	79

V družbi predstavljajo dolgoročne rezervacije, rezervacije za odpravnine in jubilejne nagrade zaposlenim. Kot je razvidno iz tabele 4.18, v primerjavi z letom 2006 so se le-te zmanjšale za 20,96 %, in sicer iz naslova spremembe pristopa izračunavanja rezervacij (-51.717 EUR) in izplačanih nagrad in odpravnin na letnem nivoju.

5.6.4 Analiza kratkoročnih obveznosti

Kratkoročne obveznosti v nasprotju z dolgoročnimi zapadejo v plačilo v obdobju krajšem, od enega leta. Med kratkoročne obveznosti štejemo tudi del dolgoročnih, ki zapadejo v plačilo v tekočem letu, čeprav gre v bistvu za vrnitev dolgoročnih obveznosti. Ravno tako, kakor dolgoročne obveznosti, tudi kratkoročne delimo na finančne in poslovne obveznosti. Med kratkoročne finančne obveznosti štejemo kratkoročna posojila bank in podjetij. Medtem ko med kratkoročne poslovne obveznosti uvrščamo prejete predujme, obveznosti do dobaviteljev, obveznosti do zaposlenih, obveznosti do poslovanja na tuj račun, obveznosti do države in drugih institucij.

Tabela 5.19 Obseg in struktura (v %) kratkoročnih obveznosti v letih 2007 in 2006

Postavke	2007		2006		Indeks 07/06
	Vrednost	Delež (v %)	Vrednost	Delež (v %)	
Kratkoročne finančne obveznosti	3.325.375	68,61	2.148.950	40,58	155
Poslovne in druge obveznosti	1.521.157	31,39	3.146.737	59,42	48
Kratkoročne poslovne obveznosti na podlagi predujmov	576	0,01	576	0,01	100
Kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev	917.014	18,92	2.787.518	52,64	33
Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih družb	5.125	0,11	2.531	0,05	202
Kratkoročne poslovne obveznosti do drugih	598.442	12,35	356.112	6,72	168
Prekoračitve na računih	182	0,00	0	0,00	0
Skupaj kratkoročne obveznosti	4.846.714	100,00	5.295.687	100,00	92

Vir: Actual I.T. 2008

V letu 2007 predstavljajo kratkoročne finančne obveznosti največji del v celotni strukturi kratkoročnih obveznosti, medtem ko v letu 2006 pa kratkoročne poslovne in druge obveznosti. Kratkoročne finančne obveznosti so sestavljene iz kratkoročnih revolving kreditov in prenosa dolgoročnega kredita na kratkoročni. Prenos je v letu 2007 znašal 1.315.789 EUR, medtem ko v letu 2006 1.151.824 EUR. Iz tabele 5.19 lahko vidimo, da so poslovne in druge obveznosti sestavljene iz kratkoročnih poslovnih obveznosti na podlagi predujmov, iz kratkoročnih poslovnih obveznosti do dobaviteljev, iz kratkoročnih poslovnih obveznosti do odvisnih družb in iz kratkoročnih poslovnih

obveznosti do drugih. Postavka kratkoročnih poslovnih obveznosti na podlagi predujmov je ostala nespremenjena, medtem ko kratkoročne poslovne obveznosti do dobaviteljev so se v letu 2007 zmanjšale za 67,10 % v celotni strukturi. Razlika izhaja iz plačila nakupa SAP licenc. Kratkoročne poslovne obveznosti do odvisnih družb, zajemajo obveznosti do odvisnih družb, to so vse družbe v skupini Istrabenz d. d. ter kratkoročne poslovne obveznosti do drugih, to pa so obveznosti do zaposlenih. Med kratkoročnimi obveznostmi izkazujemo tudi postavko prekoračitve na računih, katera zajema tečajne razlike tuje valute.

5.6.5 Analiza pasivnih časovnih razmejitev

Kot je prikazano v tabeli 5.15 znašajo pasivne časovne razmejitve v letu 2007 141.500 EUR. 120.500 EUR izvira iz kratkoročno odloženih stroškov, 21.000 EUR pa iz vnaprej vračunanih stroškov.

6 ANALIZA POSLOVANJA PODJETJA Z RAČUNOVODSKIMI KAZALNIKI

Glede na izhodišče v bilanci stanja in izkazu poslovnega izida ter glede na potrebe po finančnem in gospodarskem načinu presojanja se računovodski kazalniki skupinijo kot kazalniki (SRS 2002, 211):

- stanja financiranja (vlaganja)
- stanja investiranja (naložbenja)
- vodoravnega finančnega ustroja.

SRS 29 opredeljuje kazalnike kot relativna števila, dobljena s primerjavo dveh velikosti, ki se nanašajo na gospodarske kategorije, o katerih obstajajo računovodski podatki. Glede na naravo primerjanih podatkov razlikujemo:

- *Indeks* je relativno število, ki izraža razmerje med istovrstnima velikostma. Pogosto ga pomnožimo s 100, da dobimo odstotni indeks. Če od takega odstotnega indeksa odštejemo 100, izrazimo relativno razliko v odstotkih od velikosti, s katero primerjamo.
- *Koeficient* je relativno število, ki izraža razmerje med raznovrstnima velikostma. Glede na velikost primerjanih podatkov lahko izračunano razmerje pomnožimo s 100, da dobimo odstotni koeficient. Koeficient je praviloma imenovano število.
- *Stopnja udeležbe* je relativno število, ki izraža razmerje med dvema istovrstnima velikostma, od katerih se prva nanaša na del in druga na celoto istega pojava. Najpogostejše se stopnja pomnoži s 100, da dobimo odstotno stopnjo udeležbe.

Pri uporabi kazalnikov se moramo zavedati, da ti ne dajejo vedno neke objektivne ocene glede opazovanega pojava. Kvaliteta analize s kazalniki je odvisna od kvalitete zajetih podatkov, opredelitve števca in imenovalca, velikosti in specifičnosti panoge itd.

6.1 Temeljni kazalniki stanja financiranja

Ti kazalniki nam kažejo strukturo med obveznostmi do virov sredstev.

Osrednje vprašanje v teoriji in praksi financiranja podjetja je nedvomno določanje optimalne finančne (kapitalske) strukture podjetja. Ti kazalniki so zelo pomembni pri dolgoročnih odločitvah o politiki financiranja podjetja, predvsem pa posojilodajalcem, ker kažejo, kakšna je tveganost pri vračilu posojil.

– *Delež kapitala v financiranju*

Tabela 6.1 Kazalnik deleža kapitala v financiranju v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
1. Kapital	5.029.744	1.337.592	376
2. Obveznosti do virov sredstev	12.672.401	11.309.864	112
1/2 Delež kapitala v financiranju	39,69	11,83	336

Iz dobljenih rezultatov lahko vidimo, da se je družba v letu 2006 skoraj v celoti financirala iz tujih sredstev, saj je delež financiranja s kapitalom le 11,83 %. V letu 2007 pa je bila družba dokapitalizirana iz strani lastnikov, tako, da smo v omenjenem letu lahko nekoliko več financirali iz lastnih virov. Večji delež sredstev, ki je financiran s kapitalom, manj je tvegano za upnike, več pa je tvegano za lastnike.

– *Kazalnik stopnje dolžniškosti financiranja*

Ta kazalnik se dopolnjuje s prejšnjim kazalnikom. Pove nam, kolikšna je finančna odvisnost podjetja od zunanjih virov financiranja.

Stopnja dolžniškosti financiranja = dolgovi / obveznosti do virov sredstev

Tabela 6.2 Stopnjo dolžniškosti financiranja v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
1. Dolgovi	7.642.657	9.972.273	77
2. Obveznosti do virov sredstev	12.672.401	11.309.864	112
1/2 Stopnja dolžniškosti financiranja v %	60,31	88,17	68

Iz stopnje dolžniškosti financiranja lahko razberemo, da se je v letu 2007 kazalnik zmanjšal za 31,60 %, kar lahko pripišemo predčasnemu vračilu dolgoročnih in kratkoročnih kreditov iz dela dokapitalizacije. V veliki meri se družba še vedno financira iz tujih virov.

– *Stopnja kratkoročnosti financiranja*

Stopnja kratkoročnosti financiranja = kratkoročni dolgovi + PČR / obveznosti do virov sredstev

Tabela 6.3 Stopnja kratkoročnosti financiranja (v %) v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
1. Kratkoročni dolgovi	4.988.214	5.438.643	92
2. Pasivne časovne razmejitev	141.500	142.956	99
3. Obveznosti do virov sredstev	12.672.401	11.309.864	112
1+2/3 Stopnja kratkoročnosti financiranja v %	40,48	49,35	82

Delež kratkoročnih obveznosti v vseh obveznostih do virov sredstev se je v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 zmanjšal za 17,98 %. Razlog je še zmeraj, vračilo dela kratkoročnih dolgov do bank ter zvečanje vseh sredstev.

– *Kazalnik stopnje osnovnosti kapitala*

Stopnja osnovnosti kapitala = osnovni kapital / kapital

Tabela 6.4 Kazalnik stopnje osnovnosti kapitala (v %) v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
1. Osnovni kapital	4.229.811	429.811	984
2. Kapital	5.029.744	1.337.592	376
1/2 Stopnja osnovnosti kapitala v %	84,10	32,13	262

Iz zgornje tabele lahko vidimo, da se je kazalnik v letu 2007 močno povečal, in sicer za 161,75 %. Kot smo že omenili, gre razlog pripisati dokapitalizaciji.

Iz pregleda vseh obravnavanih kazalnikov stanja financiranja lahko strnemo, da je v podjetju Actual I.T. prisotna visoka stopnja tujih dolgov, ki so se v letu 2007 glede na leto prej nekoliko zmanjšala.

Praktično pravilo govori, da naj bi bila deleža lastnih in tujih virov približno 50 %. Razloga za to sta vsaj dva. Prvič naj bi lastni kapital pokrival vsaj tuje vire, ker je s tem tuja naložba varnejša in drugič, prevelik delež tujih virov, zlasti če imajo možnost samoupravljanja, lahko okrni samostojnost podjetja ali pa zaradi izplačila visokih obresti, vračanja glavnice in podobno pahne podjetje v plačilne in druge težave (Pučko in Rozman 1995, 83).

Podjetje Actual I.T. se je znašel v takšnih težavah, ker je dolgoročno investicijo pokrival s kratkoročnim financiranjem.

Menim, da je zelo pomembno, da se podjetje pravilno oskrbuje s finančnimi sredstvi, kajti zelo hitro se lahko zgodi, da ni več likvidno.

6.2 Temeljni kazalniki stanja investiranja

Kazalniki investiranja podobno kot kazalniki financiranja izhajajo iz navpične analize bilance stanja. Kazalniki investiranja so pomembni predvsem za management podjetja, ki odloča o investicijah v posamezne vrste sredstev, manj pa za zunanje uporabnike. Kazalniki investiranja so močno odvisni od dejavnosti, ki jo podjetje opravlja (Igličar in Hočevar 1997, 234).

– Kazalnik deleža stalnih sredstev v sredstvih

Kazalnik deleža stalnih sredstev v sredstvih = stalna sredstva / sredstva

Tabela 6.5 Kazalnik deleža stalnih sredstev v sredstvih (v %) v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
1. Stalna sredstva	7.630.975	7.220.443	106
2. Sredstva	12.672.401	11.309.864	112
1/2 Kazalnik deleža stalnih sredstev v %	60,22	63,84	94

Družba je za 5,67 % zmanjšala delež stalnih sredstev v vseh sredstvih glede na leto 2006.

– Kazalnik obratnosti investiranja

Stopnja obratnosti investiranja = gibljiva sredstva / sredstva

Tabela 6.6 Kazalnik obratnosti investiranja (v %) v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
1. Gibljiva sredstva	5.032.467	3.974.135	127
2. Sredstva	12.672.401	11.309.864	112
1/2 Kazalnik obratnosti investiranja v %	39,71	35,14	113

Delež obratnih sredstev v vseh sredstvih je v letu 2007 nekoliko porasel, in sicer za 13,00 %. Povečanje vrednosti kazalnika v letu 2007 glede na leto 2006 je posledica zmanjšanja stalnih sredstev.

Za podjetje je ugodno, če se le-ta poveča v skladu poslovne dejavnosti podjetja, kajti povečanje kazalnika (zalog in terjatev), ne da bi se povečal tudi obseg poslovanja, lahko predstavlja nevarnost za podjetje.

– *Kazalnik stopnje finančnosti investiranja*

Stopnja finančnosti investiranja = dolgoročne + kratkoročne finančne naložbe / sredstva

Tabela 6.7 Kazalnik stopnje finančnosti investiranja (v %) v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
1. Dolgoročne finančne naložbe	272.690	436.254	63
2. Kratkoročne finančne naložbe	0	1.810	0
3. Sredstva	12.672.401	11.309.864	112
1+2/3 Kazalnik stopnje finančnosti investiranja v %	2,15	3,87	56

Rezultat je bilo pričakovati, kajti hčerinska podjetja so nam v letu 2007 v skladu z amortizacijskim načrtom plačevala glavnice kreditov in Actual BH nam je predčasno odplačal kredit, zato je kazalnik manjši za 44,44 %.

– *Kazalnik dolgoročnosti investiranja*

Kazalnik dolgoročnosti investiranja = obratna sredstva + kratk. finan. naložbe + AČR / sredstva

Tabela 6.8 Kazalnik dolgoročnosti investiranja (v %) v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
Obratna sredstva	5.032.467	3.974.135	127
AČR	8.960	115.286	8
Kratkoročne finančne naložbe	0	1.810	0
Sredstva	12.672.401	11.309.864	112
Kazalnik stopnje finančnosti investiranja v %	39,78	36,17	110

Stopnja finančnosti investiranja se je v letu 2007 nekoliko zvišala, in sicer za 9,98 %. Povečanje obratnih sredstev in zmanjšanje aktivnih časovnih razmejitev je pripomoglo k celotnemu zvišanju.

6.3 Kazalniki vodoravnega finančnega ustroja

Pri kazalnikih vodoravnega finančnega ustroja primerjamo podatke iz aktivne in pasivne strani bilance stanja. S temi kazalniki ugotavljamo, kako je podjetje sposobno pokrivati svoje kratkoročne obveznosti. Delimo jih na dva dela, in sicer kazalniki finančnega kritja sredstev in kazalniki finančnega kritja obveznosti do virov sredstev.

6.3.1 Kazalniki finančnega kritja sredstev

– Kapitalska pokritost stalnih sredstev

Tabela 6.9 Kapitalska pokritost stalnih sredstev v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
1. Kapital	5.029.744	1.337.592	376
2. Stalna sredstva	7.630.975	7.220.443	106
1/2 Kapitalska pokritost stalnih sredstev	0,66	0,19	356

Ker sta oba kazalnika pod 1, pomeni, da se stalna sredstva financirajo tudi z dolgovi, še zlasti v letu 2006, ko je kazalnik znašal le 0,19.

– Kapitalska pokritost stalnih sredstev in zalog

Kapitalsko pokritost stalnih sredstev in zalog izračunamo tako, da kapital delimo s seštevkom stalnih sredstev in zalog.

Tabela 6.10 Kapitalsko pokritost stalnih sredstev in zalog v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
1. Kapital	5.029.744	1.337.592	376
2. Zaloge	356.959	1.135.311	31
3. Stalna sredstva	7.630.975	7.220.443	106
1/2+3 Kapitalska pokritost stalnih sredstev in zalog	0,63	0,16	393

Glede na oba kazalnika lahko ugotovimo, da Actual I.T. ni najbolje kapitalsko pokrito. Obseg kapitala ni zadoščal, da bi z njim pokrili tudi sredstva, ki so vezana v zalogah, kar vidimo pri tabeli 6.10.

6.3.2 Kazalniki finančnega kritja obveznosti do virov sredstev

Ti kazalniki nam povejo, kako je podjetje sposobno financirati svoje kratkoročne obveznosti. Imenujemo jih tudi likvidnostni kazalniki.

– Hitri koeficient = likvidna sredstva / kratkoročni dolgovi

Tabela 6.11 Hitri koeficient v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
1. Likvidna sredstva	30.928	90.885	34
2. Kratkoročni dolgovi	4.988.214	5.438.643	92
1/2 Hitri koeficient	0,01	0,02	37

Hitri koeficient izračunamo tako, da seštejemo denarna sredstva in kratkoročne finančne naložbe, delimo pa s seštevkom kratkoročnih obveznosti in pasivnih časovnih razmejitev.

Za realnejšo sliko sem na postavki denarnih sredstev odštela 1.500.000 EUR, ker ta denar je namenjen izključno nakupu podjetja v Bosni in Hercegovini. Iz tabele 6.11 lahko vidimo, da je kazalnik v letu 2007 bil nižji, in sicer za 62,90 %.

– *Pospešeni koeficient*

Pospešeni koeficient = likvidna sredstva + kratkoročne terjatve / kratkoročni dolgovi

Tabela 6.12 Pospešeni koeficient v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
1. Likvidna sredstva	30.928	90.885	34
2. Kratkoročne terjatve	3.144.579	2.747.940	114
3. Kratkoročni dolgovi	4.988.214	5.438.643	92
1+2/3 Pospešeni koeficient	0,64	0,52	123

Ta kazalnik nam pove razmerje med kratkoročnimi sredstvi brez zalog in tekočimi obveznostmi.

Iz zgornje tabele lahko vidimo, da smo v letu 2007 imeli manj obveznosti in več terjatev, kar ja pokazal tudi kazalnik, saj je v primerjavi z letom 2006 večji za 23,07 %.

– *Razmerje med terjatvami in obveznostmi*

Tabela 6.13 Razmerje med terjatvami in obveznostmi v letih 2007 in 2006

Postavke	2007	2006	Indeks 07/06
	Vrednost	Vrednost	
1. Terjatve	3.144.579	2.747.940	114
2. Obveznosti	4.846.714	5.295.687	92
1/2 Razmerje med terjatvami in obveznostmi	0,65	0,52	125

S tem kazalnikom lahko ocenimo, koliko obveznosti bi lahko poravnali z unovčenjem terjatev. Vendar ta kazalnik ni dober pokazatelj plačilne sposobnosti, saj ne upošteva dospelosti terjatev in obveznosti. Morda ima podjetje po bilanci stanja premalo denarja, vendar ga lahko v nekaj dnevih pridobi.

Vrednost tega kazalnika lahko razberemo iz tabele 6.13. Izračunani kazalniki kažejo le trenutno razmerje, in sicer na dan 31. 12. vendar je zelo težko uskladiti plačljivost terjatev na eni strani in zapadlost dolgov na drugi strani. S sredstvi, ki jih imamo v določenem trenutku, ni treba plačati vseh obveznosti, kajti te morda zapadejo v plačilo kasneje. Zato je potrebno dnevno spremljanje takšnih kazalnikov.

7 SKLEP

Osnovna naloga vsakega podjetja je, da ustvarja poslovne učinke v obliki proizvodov ali storitev in s prodajo le-teh dosega svoje zastavljene cilje, ki so lahko dobiček, tržni delež, prodaja ali katera druga ekonomska kategorija. Pogosto pa prihaja do odstopanj od načrtovanega, zato je potrebno spoznati vzroke za odmike uresničenega z načrtovanim.

Splošna slika poslovanja se kaže v temeljnih računovodskih izkazih. Še večjo izrazno moč dobijo računovodske informacije, če jih uporabimo s pomočjo metod analize poslovanja. Najpogostejši pristop je analiziranje s kazalniki, ki jih lahko uporabljamo za primerjavo v času in prostoru.

V zaključni projektni nalogi sem analizirala poslovanje koprskega podjetja Actual I.T. d. o. o. v letih 2006 in 2007. Kot glavni vir podatkov sta mi služile bilanca stanja in bilanca poslovnega izida, ki sem jih dobila v podjetju.

Pri izdelavi zaključne projektne naloge sem se srečala z nekaterimi omejitvami, kot so neizkušenost pri opravljanju podobnih analiz in nezmožnost prebiranja določenih podatkov, zaradi poslovne skrivnosti. Podjetje Actual I.T. je leta 2000 postalo član skupine Istrabenz. V letu 2006 je celotna skupina svoje izkaze prilagodila mednarodnim računovodskim standardom (MRS), zato so tudi analizirani izkazi prilagojeni le-tem.

Pri analizi bilance poslovnega izida lahko vidimo, da kljub povečanju celotnih prihodkov v letu 2007 za 14,26 % v primerjavi z letom 2006, so prevladovali odhodki, saj je družba poslovala z izgubo. V strukturi prihodkov izstopajo prihodki iz prodaje storitev, in sicer s skoraj 82 % deležem. Med odhodki prevladujejo stroški storitev z 49,05 % deležem in takoj za tem sledijo stroški dela, ki so se v letu 2007 povečali za kar 24,11 %. Analizo poslovnega izida sem zaključila z analizo uspešnosti poslovanja. Le-ti so sestavljeni iz kazalnikov produktivnosti, gospodarnosti in donosnosti. Iz izračunanih kazalnikov gospodarnosti sem ugotovila, da je družba v letih 2006 in 2007 poslovala ekonomično, saj sta kazalnika I in II za obe leti višja od 1, le v letu 2007 je bil kazalnik gospodarnosti I na pragu rentabilnosti. To nam pove, da je bilo podjetje v svoji osnovi gospodarno, kljub trendu upadanja. Družba je bila neuspešna pri kazalniku gospodarnosti III, saj sta bila koeficienta v obeh letih pod 1, kar pomeni, da smo imeli višje finančne odhodke kakor finančne prihodke. Pri analizi donosnosti sem ugotovila, da je v letu 2007 upadla tako donosnost sredstev, kakor donosnost kapitala, vendar je to posledica dokapitalizacije s strani lastnikov.

Iz analize bilance stanja pa ugotavljam, da so se celotna sredstva, tako stalna kakor gibljiva povečala v letu 2007 za 13,12 % glede na prejšnje leto. V celotni strukturi sredstev prevladujejo stalna sredstva. Stalna sredstva so se povečala za 5,69 %, kar je predvsem posledica nadaljevanja investicije. Gibljiva sredstva pa so se povečala za 26,63 % na račun zamikanja nakupa deleža pri strateškem partnerju. V strukturi stalnih

sredstev se delež dolgoročnih finančnih naložb zmanjšuje, saj nam hčerinska podjetja odplačujejo kredite na podlagi amortizacijskih načrtov, medtem ko v strukturi gibljivih sredstev predstavljajo poslovne terjatve največji delež in sicer v letu 2007 62,55 %, v letu 2006 pa kar 70,02 %. Aktivno stran bilance stanja sem zaključila z analizo obračanja obratnih sredstev in ugotovila, da so obratna sredstva v letu 2007 v primerjavi z letom 2006 potrebovala več časa za menjavo pojavne oblike iz vezave sredstev v denarno obliko, in sicer kar 15,79 dni več. Tudi dnevi izterjave plačil so se nam povečali, in sicer za 7,41 dni več, kakor v letu 2006, vendar to spremembo pripisujemo podaljšanju plačilnih rokov strateškim kupcem.

Na strani obveznosti do virov sredstev je pomembno poudariti, da je bila družba v letu 2007 dokapitalizirana s strani lastnikov in tako se je delež v celotni strukturi obveznosti do virov sredstev povečal za 276,03 %. Še vedno pa predstavljajo največji del prav finančne obveznosti, kar pomeni, da se podjetje financira predvsem iz tujih virov. Analizo bilance stanja sem zaključila s kazalniki stanja financiranja, investiranja in vodoravnega finančnega ustroja. Na podlagi kazalnikov sem ugotovila, da se stanje v podjetju izboljšuje, saj so skoraj vsi kazalniki v letu 2007 boljši, kot v letu 2006.

Moram priznati, da je za podjetje bilo obdobje 2006–2007 zelo težko in naporno, saj smo si zadali zelo visoke cilje, vendar jih dosegamo in to je pomembno. V petih letih želimo postati vrhunsko IT podjetje in prihodke povečati na 50 mio EUR. Sama menim, da je to mogoče, le vztrajno naprej. Nič me ne bi presenetilo, če se bo to koprsko podjetje pojavilo med najhitreje rastočimi podjetji.

LITERATURA

- Biloslavo, Roberto. 1999. *Metode in modeli za management*. Koper: Visoka šola za management.
- Hočevar, Marko in Aleksander Igličar. 1997. *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
- Hočevar, Marko, Aleksander Igličar in Maja Zaman. 2001. *Osnove računovodstva*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
- Igličar, Aleksander in Marko Hočevar. 1997. *Računovodstvo za managerje*. Ljubljana: Gospodarski vestnik.
- Kadoič, Štefan. 1998. *Ekonomika poslovnega sistema*. Kranj: Moderna organizacija.
- Koletnik, Franc in Stanko Koželj. 2005. *Redni in posebni računovodski izkazi*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
- Mayr, Branko. 2000. *Kako brati računovodske izkaze?* Ljubljana: Noviforum.
- Melavc, Dane in Franko Milost. 2003. *Računovodstvo*. Koper: Fakulteta za management.
- Melavc, Dane. 2003. *Računovodstvo*. Koper: Fakulteta za management.
- Milost, Franko. 1996. *Računovodstvo in finance*. Portorož: Fakulteta za pomorstvo in promet.
- Milost, Franko. 2002. *Računovodstvo*. Portorož: Turistica, Visoka šola za turizem.
- Mramor, Dušan. 1993. *Uvod v računovodstvo*. Ljubljana: Moderna organizacija.
- Pučko, Danijel in Rudi Rozman. 1995. *Ekonomika podjetja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
- Pučko, Danijel. 2004. *Analiza poslovanja*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
- Slovenski računovodski standardi*. 2002. Ljubljana: Slovenski inštitut za revizijo in Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
- Stepko, Draga. 1989. *Ekonomika podjetja - Pojmovanje prihodkov, odhodkov in čistega poslovnega rezultata*. Ljubljana: Ekonomska fakulteta.
- Turk, Ivan in Dane Melavc. 1994. *Uvod v računovodstvo*. Kranj: Moderna organizacija.
- Turk, Ivan in Dane Melavc. 2001. *Računovodstvo*. Kranj: Moderna organizacija.
- Turk, Ivan, Slavka Kavčič, Majda Kokotec-Novak, Stanko Koželj, Dane Melavc in Marjan Odar. 2001. *Finančno računovodstvo*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
- Turk, Ivan. 1993. *Uvod v ekonomiko gospodarske družbe*. Ljubljana: Zveza računovodij, finančnikov in revizorjev Slovenije.
- Zadravec, Rajko. 2003. *Zaključni račun po novem*. Ljubljana: Primath.
- Žnidaršič Kranjc, Alenka. 1995. *Ekonomika poslovanja*. Postojna: Dej.

VIRI

Actual I.T. 2006. *Strateški poslovni načrt družbe Actual I.T. d. o. o.* Koper: Interno gradivo.

Actual I.T. 2008. *Letno poročilo družbe Actual I.T. d. o. o. 2007.* Poslovni dokumenti, Actual I.T. d. o. o.

[Http://www.rmc.si/MSRPveljavni.html](http://www.rmc.si/MSRPveljavni.html)

[Http://www.actual.si/_files/63/3x.pdf](http://www.actual.si/_files/63/3x.pdf)

Istrabenz d. d. 2002. *Računovodske usmeritve.* Koper: Interno gradivo.